

XXXII. évfolyam 2024/2. szám

TEHETSÉG

A tartalomból:

**A Magyar Tehetséggondozó Társaság 2024. május 17-én tartotta 2024. évi rendes közgyűlését
„Kiterjedt kapcsolatrendszerünk továbbra is bizonyítja a MTT jelentőségét a tehetséggondozásban.
2023-ben is funkcionált e kapcsolatrendszerünk a tehetséggondozó társszervekkel.”**

(Dr. Balogh László: Az elnökség közgyűlési beszámolója az MTT 2023. évi munkájáról)

*****

A Csengettyűsfesztivál fellépőinek közös zárószámát vezényli Czentnár Ferenc művészeti vezető.

„Tényleg van, amire nincsenek szavak! Ilyen az is, amikor egy dallamot a csengettyű szólaltat meg.”

(Dr. Sasné Venczel Ildikó – Tóthné Sztternai Ágota Sára: „A zene ott kezdődik, ahol a szó hatalma véget ér”)

*****

„A hátránnyal induló, többszörös különlegességű gyerekek, tehetségigéretesek, és ilyen nehézségekkel nem küzdő fiatalok közös drámás és rajzos tevékenysége, valamint egyéni bemutatkozása minden évben felemelő és olykor szívszorító pillanatokot szerez minden résztvevő számára.”

Demarcsek Zsuzsa - Ladányi Tóth Lajos

X. Mindannyian mások vagyunk! Tehetségnap és Tehetségkonferencia

*****

„A nyolcvanas években tapasztalható lendületet csúcspontja a Magyar Tehetséggondozó Társaság (MTT) 1989-es megalakulása volt azzal a céllal, hogy a szakértelem találkozhasson a politikai akarattal, hogy a magyarországi tehetségsegítés ismét fellendüljön. Ennek az időszaknak dr. Gefferth Éva volt az egyik kulcsszereplője, nemzetközi ismertsége révén bekerült az ECHA első vezetőségébe, illetve az ő nevéhez fűződik a MTT megalapítása is.”

A vele való podcastot a Matehetsz tehetségcsatornáján hallgathatjuk meg: <https://www.youtube.com/watch?v=2b40llgQdpw>

Magyar Tehetséggondozó Társaság

4032 Debrecen, Egyetem tér 1.
 Számlaszám: MBH Bank:
 10102086-14988802-00000008
 Alakult: 1989-ben;
www.mateh.hu
 Adószám: 19654487-1-09

Elnök: Balogh László
Örökös tiszteletbeli elnök

Ceizel Endre

Alelnökök:

Papp András
 Polonkai Mária
 Sarka Ferenc
 Tóth Tamás
 Turi Katalin

Titkár: Szénási Istvánné

Ügyvivő: Tóth Ilona

Az elnökség tagjai:

Balogh László, Bodnár Gabriella,
 Bohdaneczky Lászlóné, Kormos Dénes,
 Papp András, Polonkai Mária,
 Sarka Ferenc, Szénási Istvánné,
 Tóth Ilona, Tóth Tamás, Turi Katalin
 (Állandó meghívott: Százdi Antal)

Felügyelőbizottság:

Takácsné Laczó Sylvia (elnök)
 Demarcek Györgyné Heimann Ilona
 Farkas György

Szekciók és vezetők:**Dél-dunántúli:**

Turi Katalin

Egyéni tehetségfejlesztés:

Farkas György

Felsőoktatási:

Bodnár Gabriella

Kelet-magyarországi:

Dávid Imre

Kémiai és környezetvédelmi:

Török Istvánné

Művészeti:

Berta József

Nyugat-dunántúli:

Mentler Marianna

Óvodai:

Szilágyi Ildikó

Tanítói:

Eszenyiné Stéh Katalin

Digitalizáció és innováció a**tehetséggondozásban:**

Papp András

Versenyszervezői:

Vasvári Zoltán

AMTT Honlap főszerkesztője és
rendszergazdája: Varga Árpád

T E H E T S É G

a Magyar Tehetséggondozó Társaság
 negyedévente megjelenő szakmai,
 információs kiadványa
 ISSN: 1216-8084

Felelős szerkesztő: Százdi Antal

Szerkesztőbizottság:

Heimann Ilona, Mező Ferenc Sarka Ferenc,
 Százdi Antal, Tóth László

Írásokat e-mailen várunk:

mtttehetség@freemail.hu

Korábbi lapszámok: www.mateh.hu

Kiadja a Magyar Tehetséggondozó Társaság
 Felelős kiadó: Balogh László elnök

Készült:

Santos Könyvkiadó és Nyomdaipari Kft
 1033. Budapest, Szőlőkert köz 9.
 Szántó György ügyvezető igazgató

Magyar Tehetséggondozó Társaság

Dr. Balogh László
 elnök

www.mateh.hu

Aktuális

Aktuális 2024./2.

I. A Magyar Tehetséggondozó Társaság vezetősége ülést tartott május 17-én. Ezen az ülésen elsősorban az ugyanazonnap megtartott MTT-Közgyűlést készítettük elő, de további több fontos napirend is szerepelt a témák között.

1. Az Elnökség megtárgyalta és egyhangúlag elfogadta az Elnökség Közgyűlés elé terjesztendő beszámolóját a MTT 2023. évi munkájáról. Ugyancsak megtárgyalta és egyhangúlag elfogadta a Vezetőség a MTT 2023. évi gazdálkodásról szóló beszámolót és a kapcsolódó közhasznúsági jelentést, valamint az összefoglalót az SZJA-1% felhasználásáról. **2.** A Vezetőség immáron harmadik alkalommal tekintette át a MTT megalakulásának 35. évfordulóját ünneplő Országos Konferenciájának előkészületeit, s elfogadta a programot és a jelentkezési lap tervezetét. A konferencia szeptember 20-21-én kerül megrendezésre Pécsen a MTT, Pécsi Tudományegyetem Gyakorló Általános Iskola és Óvoda, a Pécsi Tudományegyetem, valamint a Matchetsz, közös szervezésében. A meghívót a részletes programmal és a jelentkezési lapot augusztus 20. körül fogjuk kiküldeni a MTT-tagoknak.

3. Az Elnökség szavazott kiténtetésekre felterjesztettekről: egy egyéni kiténtetést („Tehetségekért” aranykitűzöt) és egy intézményi kiténtetést (MTT Elismerő Oklevele) fogunk átadni a pécsi konferencián.

4. Tizennégy MTT-tagfelvételi kérelemben is pozitívan döntött az Elnökség.

5. Ezt követően a Vezetőség néhány aktuális kérdéskört tárgyalta még: 2024-es nyertes NEA-Pályázat tartalmi és pénzügyi keretei, valamint a felsőoktatási Szekció kötet-tervének helyzete, tennivalók ezzel kapcsolatban.

II. Ugyancsak május 17-én, a vezetői értekezletet követően került sor a rendes évi MTT-Közgyűlés lebonyolítására.

A hagyományoknak megfelelően kerültek napirendre a MTT 2023. évi munkáját összegző dokumentumok, ezeket a hozzászólások, vita után a Közgyűlés egyhangú igen szavazatokkal fogadta el a következő határozati javaslatokat: - A Közgyűlés elfogadta az Elnökség beszámolóját a MTT 2023. évi munkájáról. - A Közgyűlés elfogadta a MTT 2023. évi gazdálkodásról szóló beszámolót és a kapcsolódó közhasznúsági jelentést, valamint az összefoglalót az SZJA-1% felhasználásáról. - A Közgyűlés elfogadta és határozatban rögzítette a 2024. évi főbb feladatok keretében az V. pontban megfogalmazottakat. Ez utóbbiakat – fontosságukra tekintettel - itt is közreadjuk.

FONTOSABB FELADATOK 2024-BEN

- A Nemzeti Tehetség Program megvalósításában való további intenzív közreműködés
- További harmonikus együttműködés a Nemzeti Tehetségsegítő Tanáccsal és a Matchetszszel
- Továbbra is széleskörű szakmai együttműködés a kormányzati és minisztériumi szervekkel tehetség-ügyben
- A MTT-szekciók munkájának továbbfejlesztése
- A kommunikációs eszköztár fejlesztése
- Szakmai együttműködési lehetőségek bővítése
- A MTT gazdasági stabilitásának erősítése
- A Tehetség folyóirat további nyomdai megjelentetéséhez szükséges anyagiak biztosítása
- A Facebook lehetőségeinek eddigienél hatékonyabb felhasználása a kommu-

nikációs eszköztárunkban

A Közgyűlés „Egyebek” napirendjében javaslat hangzott el a Magyar Tehetséggondozó Társaság tagjai tagdíjának emelésére. Az emelési javaslatot – kategóriánként (rendes tag; nyugdíjas, diák; szervezet) differenciáltan – egyhangúlag fogadta el a Közgyűlés. Mivel az emeléshez (erre a tervek szerint 2025 januárjától kerülhet sor) az Alapszabályunkat módosítanunk kell, ezért akkor ismertetjük majd az új tagdíjakat, amikor az Alapszabály változtatását a Fővárosi Tör-

vényszek jóváhagyja.

AZ ELNÖKSÉG KÖZGYŰLÉSI BESZÁMOLÓJA A MAGYAR TEHETSÉGGONDOZÓ TÁRSASÁG 2023. ÉVI MUNKÁJÁRÓL TELJES TERJEDELEMBEN OLVASHATÓ A Tehetségfolyóirat 2024. 2. számában, valamint a MTT-Honlap (www.match.hu) „Közgyűlési beszámoló” rovatában.

Debrecen, 2024. május 18.

Dr. Balogh László MTT-elnök

„A zene ott kezdődik, ahol a szó hatalma véget ér”

Csengettyűsfesztivál Parasznyán

dr. Sasné Venczel Ildikó – Tóthné Szternai Ágota Sára

Tényleg van, amire nincsenek szavak! Ilyen az is, amikor egy dallamot a csengettyű szólaltat meg. 2024. április 23-án, a Pitypalatty-völgyi Református Körzeti Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola XIII. Csengettyű fesztivál és verseny rendezvényén 23 együttes szólaltatott meg szebbnél szebb dallamokat, és mérettette meg magát rangos szakmai zsűri előtt.

Országosan egyedülálló rendezvény a Parasznyai Református Iskola évről évre rendhagyó módon visszatérő eseménye, ami még az áldott emlékű Szelekovszky Lóránt Igazgató Úrhoz kötődik, aki CzentnárFerenc Tanár Úr javaslatára, az akkor még Bross Gábor Általános Iskola számára az első csengettyű szettet megvásárolta.

A 2010-ben először megrendezett Csengettyűs találkozó szintén Feri bácsi ötlete volt, amiből azóta hagyomány lett. Amikor az iskola 2012-ben a Tiszánineni Református Egyházkerület fenntartásába került az új fenntartó és iskolavezetés szívügyének érezte a rendezvény(ek) tovább vitelét, és folyamatos fejlesztését is. Mára már a találkozó fesztivállá/versennyé nőtte ki magát, és visszajáró együtteseket éppúgy magába tömörít, mint új csapatokat.

Különleges élmény látni és hallani a csengettyű együttesek játékát. A legnagyobb csodát minden évben a Miskolci Éltes Mátyás Óvoda, Általános Iskola és EGYMI csapata és a Miskolci Petőfi Sándor általános Iskola Kórházi Tagozatának csengettyű csapata adja számunkra. Az ő játékokon keresztül valósággá válik a Debussy idézet, és valóban nincsenek rá szavak! A különleges élmény pedig ott fokozódik, amikor az Anymus Csengettyű Együttes felnőtt, zenetanárokból és zenészekből álló csapatának profi produkciója lenyűgöz bennünket.

Csodálkozva, de büszkén szembesülünk a ténnyel: **hagyományt teremtettünk!** Azon dolgozunk, hogy akár a több száz kilométerről érkező együtteseknek is megérje azért eljönni hozzánk, hogy megismerkedhessenek más csengettyű-

tyűsökkel, gyönyörködhessenek játékokban, élvezhessék a közös zenélés örömét, illetve saját muzsikájukkal feledhetetlen élményhez juttassák csengettyűs társaikat és a zenekedvelő érdeklődőket.

Azon kivételes helyzetben vagyunk, hogy kolléganőnk, Tóthné Szternai Ágota Sára a csengettyű tanításáról és a közismereti tárgyakba való integrálásának megvalósításáról írta és alkalmazza iskolánkban mesterprogramját, amit a Pitypalatty-völgy óvodáiban is elindított.

A csengettyűs találkozó először fesztivállá fejlődött, majd ez évtől lett versennyé. A rendezvényt töretlen minőségi fejlődés jellemzi, és országosan egyedülálló volta is indított minket arra, hogy a Nemzeti Tehetségprogram pályázatán megmértessük jeles eseményünket. Nagy öröm volt számunkra, hogy az NTP – TMV - 23-0119 számjelű pályázatunk nyertes lett. Ennek köszönhetően tudtunk 1,3 millió forint finanszírozást is állítani a rendezvény mögé.

A rangos szakmai zsűri tagjai voltak: Derda Péterné, tehetségfejlesztő szakember, a Református Tehetségsegítő Tanács alelnöke, Regős Zsolt a Miskolci Nemzeti Színház volt karnagya mint a zsűri elnöke és Sarka Ferenca Magyar Tehetséggondozó Társaság alelnöke

De mi is az a csengettyű? Olyan csengő-bongó kis eszközökről van szó, amelyek ránézésre egyformának tűnnek ugyan, megütve vagy megrázva mégis eltérő magasságú hangot adnak. A hangszerként való használatukkal megszólaló zene bizony meglepően különleges hangzású. Valóban, nem akármilyen zene ez, hiszen szinte hangszernek nem is nevezhető kis csengettyűk hangján szólalnak meg a zeneirodalom legnagyobbjainak művei. Nem az addig ismert kiegészítő, színesítő hangokat halljuk a más ütőhangszeres zenekaroknál megszokott ritmusszólamok díszítő hangjaiként, hanem gyönyörű, harmóniákkal dúsított, kizárólag *csengettyűre hangszerelt többszólamú dallamok* kerekednek ki az összehangolt mozgású ujjak fogásában. Látványos és különleges zenei műfaj bújik meg a tenyerekben. Minden hang egy-egy csengettyűs tulajdonává válik, így áll össze a mű, az élvezhető, a lelket nyugtató. Mivel egy játékos egyszerre csak egy vagy két hangmagasságot képes megszólaltatni, (ügyesebbek esetleg cserélhettek a szünetek alatt), a dallam végül hét-tíz játékos összehangolt munkájából állt össze. Nehézsége ennek

az, hogy minden játékosnak százszázalékos pontossággal kell hangszerét megszólaltatnia. Ha csak egyikük is rossz időben lép be, az egész kompozíció összedől.

A csengettyű hangszer fémből készült hangszertest és nyél tartozik hozzá, amit megszólaltatni bilentő mozdulatokkal lehet. Egy gyermek két hangszeren játszik, jobb és bal kezében különböző hangnemű csengettyűk vannak – ezzel máris tanítottuk és fejlesztettük az irányok megkülönböztetését, testsémákat, téri tájékozódást. A kottában egy tanulónak egy sort kell folyamatosan követni, amiben a lefelé húzott hangjegy a bal kezét, a felfelé húzott szár a jobb kézzel való játékot jelenti. Ezzel a szem – kéz koordinációt, az időérzéklet és ritmusérzéklet, a zenei érzéklet, a hallást fejlesztjük.

Az együttes hangszeres játék figyelemre, fegyelemre, alkalmazkodásra tanít, esztétikai érzékletet fejleszt. A tanulók könnyebben tanulnak meg írni, olvasni, számolni, szociális érzékenységük magasabb, felelősségvállalásuk, egymás iránti odafigyelésük, kapcsolataik fejlettebbek, önmagukról és a körülöttük levő világról alkotott képük realisabb, ismereteik szélesebb körű. A művek nagy részét Feri bácsi írja át csengettyűre.

Az együttes hangszeres játék figyelemre, fegyelemre, alkalmazkodásra tanít, esztétikai érzékletet fejleszt. A tanulók könnyebben tanulnak meg írni, olvasni, számolni, szociális érzékenységük magasabb, felelősségvállalásuk, egymás iránti odafigyelésük, kapcsolataik fejlettebbek, önmagukról és a körülöttük levő világról alkotott képük realisabb, ismereteik szélesebb körű. A művek nagy részét Feri bácsi írja át csengettyűre.

Csengettyűiskola

Czentnár Ferenc (Feri bácsi) tollából jelent meg a TIREK segítségével.

Kottagyűjtemény:
átiratok csengettyűre.

Kottapélda:
karácsonyi ének

Kirje, kirje... 5

„Varázslatos világba repítettek bennünket ezek a csilingelő hangszerek.” fogalmazott zárásként Sarka tanár úr a zsűri tagja (további tagjai Derda Péterné, tehetségfejlesztő szakember, a Református Tehetségsegítő Tanács alelnöke, Regős Zsolt a Miskolci Nemzeti Színház volt karnagya) aki 2015-től segíti iskolánk esélyjavító – hátránykompenzációs és tehetséggondozó programjának megvalósítását úgy is mondhatjuk, hogy iskolánk patronáló tanára majd így folytatta:

„Ha kimondjuk, csengettyű! akkor az, az én képzeletemben valami kellemes, valami fényes, valami idilli, valami varázslatos

hangforrás jelenik meg. Hangjuk csilingelő, kristálytisza. Fogásuk „kézre esik” Megszólaltatásuk egy egyszerű mozdulattal, vagy egyszerűen rázással történik. Mit láttunk? Azt, hogy milyen profi módon használják ezt a hangszert már a legkisebbek is, és láthattuk azt is, hogy a körülöttünk lévő világ hangjainak felfedezésekor örömeiket lelik ezek megszólaltatásában.”

Az együttesek hallgatása során Lajhó Gyulának a Miskolci Egressy – Erkel Zeneiskola ütőhangszeres tanárának gondolatai jutottak eszünkbe: „Ha gyerekekkel foglalkozok mesélek nekik? A csengettyűk a mesék kellékei; A mese közben megtanulják ezeket a hangszereket megszólaltatni; Külön a jobb kézzel, bal kézzel, majd két kézzel egyszerre; Utána kezdjük a váltott kezes játékot; A ritmusokat a szüneteket pedig kiszámoljuk.”

A csapatok többek között már azért is jönnek Parasznyára, hogy élvezhessék a közös zenélés örömét, és saját muzsikájukkal feledhetetlen élményhez juttassák csengettyűs társukat. Ugyanis a csengettyű hangja: a megtisztulásra utal, vidámsággal tölti meg a levegőt, karácsonykor az angyalok érkezését jelzi, hiszen a kellemes, csengő-bongó hangszíne valóban illik az ünnep meghittségéhez, hangja a hagyomány szerint elűzi a démonokat, megóv a gonosztól.

Mi kell mind ehhez? gyermek – szülő – pedagógus, olyan iskola, ahol a középpontban a gyermek van! (Itt ma ilyen iskolák képviselői vettek részt) és természetesen rengeteg gyakorlás. Köszönet illeti a szülőket is, hogy biztosították gyerekeiknek a versenyen való részvételt, azt a háttérrel, ami lehetővé tette a gondtalan felkészülésüket.

Miben is segítheti a kollégákat a csengettyű?

- nagyon hasznos, mert színessé teszi a tanítást,
- nemcsak „zenészek” tudják megszólaltatni,
- viszonylag gyorsan megszólalnak a darabok,
- a nem zeneiek is tiszta zenei élményhez jutnak, amit

ők szólaltatnak meg,

- fejleszti a ritmusérzékét, így még a fiúk is szívesen kipróbálják,
- nagyon jól tesz a koncentrációnak, az egymásra figyelésnek, a toleranciának,
- ez egy csapatmunka, melynek során szép és komoly műveket tanulhatnak a gyerekek, amiket más hangszeren még nem játszhatnának el,

És nem utolsó sorban vallja egy csemettyős tanár: „*ha beállok a gyerekekhez játszani, egyenrangúak vagyunk, és ezt én is nagyon élvezem.*” És a minden évben a közös zárószám ahol egyszerre 100-nál több harang adja tudtul, hogy

itt Parasznyán ezek a nyeles csemettyők olyan *kollektív hangszerekké váltak a gyerekek kezeikben*, amelyek már a legkisebbeknek, a teljesen kezdő zenetanuló gyerekeknek vagy felnőtteknek is az azonnali együtt muzsikálás élményét adták nekünk annak minden örömeivel és pozitív fejlesztő hatásával.

szervezők:

*Dr. Sasné Venczel Ildikó mesterpedagógus, az iskola igazgatója.
Tóthné Szternai Ágota Sára mesterpedagógus.*

A MATEHETSZ ROVATA

Hírek a Matehetszről - 2024. tavasz-nyár

Tehetségnap.

Idén is Bartók Béla közelgő születésnapjának évfordulójához igazítva, március 23-án zajlott a **Kárpát-medencei Tehetségnap**, ahol a Felfedezettjeink díjak átadása és a díjazott fiatalok fellépései mellett az idén újra elindított Tehetségpont akkreditáció első körének oklevelei is átadásra kerültek. **Felfedezettjeink** pályázatra ismételten sok jelentkezés érkezett, 3 pályázó fődíjat, 9 fiatal pedig különdíjat kapott. Az elmúlt 16 évben már közel 250 kimagaslóan tehetséges fiatal részesült ösztöndíjban és kapott elismerést.

XV. Kárpát-medencei Tehetségnap 2024.03.23.

Tehetségpont akkreditáció.

A pandémia időszaka és annak utóhatásai miatt az átmenetileg szünetelt tehetségpont akkreditáció 2023 őszén újra indult. Az akkreditáció iránt kiemelkedően nagy volt az érdeklődés a tehetségpontok felől, így az őszi folyamán összesen 94 új tehetségpont akkreditációja történt meg, 2024 tavaszán pedig 56 tehetségpont minősítése zajlott le. Az akkreditált tehetségpontokat jóval több jelentkező közül választottuk ki. Az akkreditációra felkészítő 3 online műhelyen, alkalmanként több mint 300 érdeklődő vett részt. Mind a szakértők, mind a tehetségpont kapcsolattartók visszajelzései alapján elmondhatjuk, hogy a tehetségpontok számára hasznos volt, hogy még az akkreditációs anyagaik feltöltése során konzultálhattak a hozzájuk rendelt szakemberrel. A tehetségpontok akkreditációja során a kapcsolattartók ismertetik a tehetségpontban történt csoportos fejlesztések

jellegét, létszámait, új elemként pedig 3-5 gyermeket/tanulót részletesen is bemutatnak (név nélkül), akiknek a fejlesztése az eltelt 2-3 évben különösen eredményes, figyelemre méltó volt, illetve tehetségének segítése a későbbiekben (vagy már most is) a tehetségpont keretein kívül is támogandó lehetne.

Ősszel ismét folytatódik a tehetségpont akkreditáció is, reményeink szerint újabb 150 tehetségpont értékelése történik meg 2025 júniusáig, a tervek szerint két részletben.

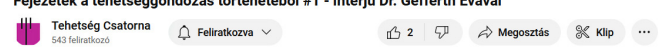
Podcast sorozat.

2024 tavaszától a Matehetsz egy hiánypótló podcast sorozatot indít el „**Fejezetek a magyar tehetséggondozás történetéből**” címmel. A sorozat célja, hogy megszólaltassa a tehetséggondozásnak mindazokat az ikonikus szereplőit, akik az 1980-as években ráéreztek a tehetséggondozással kapcsolatos nemzetközi változásokra és megalapozták a hazai tehetségpolitika jelenét.

A nyolcvanas évek számos változást indított el a tehet-

Fejezetek a tehetséggondozás történetéből #1 - interjú Dr. Gefferth Évával

ségsegítés terén: már 1975-ben megalakult Tehetség Világtanács (WCGTC), majd az 1987-ben létrejött Európai Teheségtanács (ECHA). Az ECHA egyik fontos célja épp az volt, hogy az eltérő társadalmi szerkezetben élő Kelet- és Nyugat-Európa között hidat építsen ki a tehetséggondozáson keresztül. A hazai szakértők nagyon fogékonyak és érdeklődők voltak a nyugat-európai kollégáik munkája iránt, és hamarosan aktívan bekapcsolódtak a tehetséggondozás nemzetközi körforgásába. Mi sem bizonyítja ezt jobban, hogy az ECHA 2. nemzetközi konferenciáját 1990-ben hazánkban rendezték meg magyar szakemberek közreműködésével. A nyolcvanas években tapasztalható lendületet csúcspontja a Magyar Tehetséggondozó Társaság (MTT) 1989-es megalakulása volt azzal a céllal, hogy a szakértelem találkozhasson a politikai akarattal, hogy a magyarországi tehetségsegítés ismét fellendüljön. Ennek az időszaknak Dr. Gefferth Éva volt az egyik kulcsszereplője, nemzetközi ismertsége révén bekerült az ECHA első vezetőségébe, illetve az ő nevéhez fűződik a MTT megalapítása is. A vele való podcastot a Matehetsz tehetségcsatornáján hallgathatjuk meg: <https://www.youtube.com/watch?v=2b40IlgQdpw> A nyár folyamán további három hasonló Matehetsz-podcast kerül feltöltésre.

Önreflexiós kártyajáték.

Hamarosan *A tehetség kézikönyvéhez* hasonló **szakmai presztízs-kiadvánnyal** is jelentkezzünk: „*Hivatásunk a tanítás*” és „*Hivatásunk az óvoda*” címmel beszélgetős, önreflexiós kártyajátékot fejlesztettünk ki, kifejezetten pedagógusok számára, saját szakmai használatra. (Tehát nem a gyerekekkel, tanulókkal közös játékról van szó). A fejlesztőjátékhoz kapcsolódóan - igény szerint - egynapos képzéseket is tartani fogunk. Meggyőződésünk, hogy a kártyák használata az egyéni szakmai célok mellett jótékony hatással lehet a nevelőtestületek és nevelőközösségek együttműködésére is. A kártyacsomagok megvásárlásával az intézmények, tehetségpontok és a kollégák a Matehetsz szakmai tevékenységeit is támogatják. Szeretnénk, ha ezek a kártyák a tehetségpontok és minden más iskola és óvoda alapvető és hasznos szakmai eszközeivé válnának a jövőben!

Kérjük a kollégákat, hogy figyeljék értesítéseinket: honlap-hírleveleket, Facebook-információkat, tehetségpont-leveleket!

Global Talent Mentoring.

A Matehetsz 2023 tavaszán csatlakozott a 2021-ben indult online **Global Talent Mentoring** (GTM) programhoz. Ez a földrészekén átívelő, hosszútávra tervezett tehetséggondozó program kiemelkedően tehetséges fiatalok számára nyújt ingyenes lehetőséget a világ legkiválóbb nemzetközi mentorai által történő személyes, STEMM tudományterületeken történő támogatásra. Érdekeség, hogy a hagyományos STEMM területek (matematika, mérnöki és természettudományok, technológiai ismeretek) mellett az orvostudomány is megjelenik a program által preferált szakterületek között. A programon belül számos, nem mindennapi tevékenységen keresztül egyedülálló fejlődésre van lehetőség, a diákok a középiskolai

tanulmányaiktól egészen a felsőfokú tanulmányaik végéig, akár a PhD fokozat megszerzéséig kapnak támogatást. A program mögött az UNESCO által elismert Hamdan Bin Rashid Al Maktoum Alapítvány által létrehozott Világ Tehetséggözpont áll. A projekt jelenlegi igazgatói Prof. Dr. Heidrun Stoeger a Regensburgi Egyetemről és Prof. Drs. Albert Ziegler a Friedrich-Alexander Egyetemről (Erlangen-Nürnberg), Németországból, mindketten a tehetséggondozás és fejlesztés terén a szakma kiemelkedő szakértői.

A GTM-be a fiatalok egy kétfordulós pályázati eljáráson keresztül kerülhetnek be. Az első, a hazai forduló lebonyolítója a Matehetsz, a második fordulóra bejutott diákok egy angol nyelvű nemzetközi megmérettetésen vesznek részt. Már a 2023-as Matehetsz GTM-pályázat iránt is nagy volt a hazai érdeklődés, a Matehetsz által kiválogatott diákok közül 2024 tavaszán 4 fiatal került be a GTM csapatba. Ez nemzetközi összehasonlításban kiemelkedő teljesítménynek számít.

A 2024-es pályázati időszak május második felében kezdődött el, az aktuális pályázat megtalálható a Matehetsz honlapján. Az érdeklődő diákok, illetve tehetséggondozó kollégák számára ajánlott a részvétel a Matehetsz műhelybeszélgetésén, az időpontok a pályázati felhívásban találhatóak.

Európai Teheségtanács (ECHA) konferencia

Augusztusban „Szélesedő horizontok” címmel kerül megrendezésre az Európai Teheségtanács (ECHA) 19. konferenciája. Az idei rendezvény megszervezését a görög, Thesszalonikiban található Tehetséggözpont vállalta fel. A 4 napos rendezvényre a világ különböző pontjairól, leginkább Európából gyűlnek össze a tehetséggondozást kutatói szakemberek és a gyakorló pedagógusok.

A Matehetsz is részt vesz a tehetségnevelés legnagyobb európai eseményén, Dr. Fodor Szilvia, az ECHA alelnöke és Fuszek Csilla, az ETSN titkára fogja képviselni a szervezetet, e mellett a Matehetsz már a szervezésben is számos téren segítséget nyújt a görögöknek, hisz ezen a konferencián kerül sor, mind az ETSN, mind az ECHA adminisztratív találkozóihoz.

Ugyanakkor hagyományosan, 2016 óta az ECHA konferencia ad helyet az ETSN Ifjúsági Csúcstalálkozójának is. A fiatalok a saját programjuk mellett mindig lehetőséget kapnak egyes előadásokon való részvételre is. A találkozó megszervezésében a Matehetsz szintén aktív szerepet vállal.

A konferencia egyedi eseménye lesz a Matehetsznek a szlovén Európai Tehetséggözponttal közösen szervezett Joan Freemannek, az ECHA alapító elnökének az emlékére tartandó szimpóziuma. Ezen 10-12 szakértő közösen dolgozza fel Freeman asszony életútjának az európai tehetséggondozásra gyakorolt hatását.

A VÁSÁRHELYI LÁSZLÓ REFORMÁTUS ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA ROVATA

X. Mindannyian mások vagyunk!

Tehetségnap és Tehetségkonferencia

Demarcsek Zsuzsa-Ladányi Tóth Lajos

***A tehetség adomány.
Meghatározása valószínűleg annyira bonyolult,
hogy az egyszerűség kedvéért csak azt mondjuk,
Isten adta.***

(Bráda Tibor, festőművész)

2024. április 23-án rendezte meg az Első Nyíregyházi Lions Club a Vásárhelyi László Református Alapfokú Művészeti Iskola koordinálásával a 10. jubileumi tehetségnapot és konferenciát, amelynek minden alkalommal a **Vikár Sándor Zeneiskola** ad otthont. A rendezvény célja a művészeti és a sport tehetségígéretnek számára bemutatkozási lehetőség biztosítása, közös élmény megélése.

A művészet az a kommunikációs eszköz, amely együttes cselekvést generál a különböző, eltérő kultúrájú csoportok között. Ha a közösen átélt befogadás és alkotás pozitív tapasztalatként épül be a résztvevők személyiségébe, akkor az összefogás élménye egymás elfogadását érzelmileg alapozza meg, amely az attitűd fontos alapköve, és a társadalmi befogadás biztosítója. Ezért is van nagy jelentősége ennek a rendezvénynek. A résztvevők elfogadással, nyíltsággal és szeretettel fordultak egymás felé elismerve az egyéni teljesítményeket, rácsodálkozva a lélek rezdülésére, az értékekre.

A hálózati kapcsolatokra épülő rendezvény megvalósításában több Tehetségpont vett részt, és új együttműködő partnerrel is bővült a közreműködők köre:

- Bárcai Gusztáv Általános Iskola, Zene-Bona Tehetségpont
- Jókai Mór Református Általános Iskola, Tehetségpont
- Kodály Zoltán Általános Iskola, Tehetségpont
- Magdaléneum Fogyatékosok Református Ápoló, Gondozó Otthona
- Magyar Speciális Olimpia Szövetség
- Nyíregyházi Ridens Gimnázium, Szakgimnázium, Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium
- Nyíregyházi Waldorf Iskola
- Táncanoda Nyíregyháza

- Tiszavasvári Kabay János Általános Iskola, Tehetségpont
- TESZ Egyesület, Tudás Egység Szeretet Egyesület
- Vásárhelyi László Református Alapfokú Művészeti Iskola, Tehetségpont
- Vikár Sándor Zeneiskola-Alapfokú Művészeti Iskola, Tehetségpont

A hátránnyal induló, többszörös különlegességű gyerekek, tehetségígéretnek, és ilyen nehézségekkel nem küzdő fiatalok közös drámás és rajzos tevékenysége, valamint egyéni bemutatkozása minden évben felemelő és olykor szívszorító pillanatokot szerez minden résztvevő számára. Ének, tánc, saját vers, tavaszváró játék, hangszeres bemutató, prezentáció az úszásról, tornabemutató, népmese, kóruséneklés, táncművészet szerepelt az idei palettán.

„A tehetség nem különbözik a fogyatékos és nem fogyatékos emberekben, a tehetséget, mint lehetőséget illetően. A tehetség fontos és komoly dolog, nem magánügy, az egyéni és közösségi fejlődés fundamentuma. Különösen fontos ez azoknál, akik hátrányos helyzetben vannak. A tehetség kapaszkodó lehet, az utolsó vagy egyetlen célnaszál. Nemcsak fejlődésük, de kommunikációjuk, az általuk ki nem mondható és meg nem hallgatott tudás kifejezésének lehetősége, ami az emberiség egészének kincse. Olyan képek, olyan színek, olyan szavak születnek, olyan tudás válik közkinccsé, ami talán örökre elveszne, ha a tehetségbányászok nem segítenék felszínre a fogyatékos emberek mélyén rejtőző kincseket és bölcsességet.”(Dr. Gruiz Katalin)

A vak énekes zongorista előadása, a kerekesszékekben ülő saját verse az önzetlen elfogadásról, a sajnálat kizárásáról, a közös játék és alkotói tevékenység élménye energetizált mindent. A rendezvény nagy szerepet tölt be a társadalmi felelősségvállalás terén, olyan érzékenyítőprogram, amelyet jó megélni, amelynek jó a részese lenni.

A rendezvény megvalósításának a receptje igen egyszerű:

- **Legyen egy helyszín – és ne kérj érte pénzt!** (Vikár Sándor Zeneiskola)
- **Dolgozz egy közös cél elérésért, támogass, segíts!**

(Első Nyíregyházi Lions Club))

- **Építs mások tudására!** (pedagógusok, felkészítő tanárok, neves szakemberek)
- **Építs az emberek elhivatottságára!** (kell néhány motor, szervező, Vásárhelyi László Református Alapfokú Művészeti Iskola)
- **Találd meg azt, amit igazán szeret csinálni!** (elkötelezettség, szenvedély)
- **Keress meg a partnereket!** (tehetségpontok, iskolák, civil szervezetek)
- **Ismerd el a munkát!** (köszönet, mosoly, elismerő szavak, szeretet)
- **Kövess a példát, de csináld másképp!**

A tehetségnapot követően a tehetséggondozás jeles személyiségei tartottak előadást, amelyre a tehetségsegítő pedagógusokat hívtuk meg, hogy neves előadóinktól első kézből tájékozódjanak a tehetség felismerése, keresése és fejlesztése terén, valamint információt kapjanak a sikeres pályázat ismerveiről a hamarosan megjelenő Nemzeti Tehetség Program pályázataival. A terjedelmi korlátok miatt arra van lehetőségünk, hogy felvillantsuk milyen témaköröket érintettek előadóink.

Dr. Balogh László a Magyar Tehetséggondozó Társaság és a MATEHETSZ elnöke *Mitől tehetséges a tehetséges tanuló?* címmel tartott előadást. A téma kimeríthetetlen és mindig időszerű, hiszen különösen a fiatal, pályakezdő pedagógusok számára fontos ismereteket,

gondolatokat, problémafelvetéseket tartalmazott, amely municiót jelent a tehetséggondozó tevékenységhez.

Pürto modellje alapján ismertette a tehetség aspektusait: a genetikai, emocionális, intellektuális, speciális és a környezeti tényezők jelentőségét. Négyféle összetevője emelhető ki a tehetségnek: az átlag feletti általános képességek, az átlagot meghaladó speciális képességek, a kreativitás és a feladat iránti elkötelezettség. Alapvetően a tehetség nem születik senkivel, azt a génekből kell kifejleszteni. Sokan azt vallják, hogy az életünkben mindent az öröklődés határoz meg. Ugyanakkor mások tagadnak minden determinációt, és úgy vélik: az ember, születésekor tulajdonképpen egy üres lap, és hogy valójában mi kerül rá, az kizárólag az őt érő hatásoktól függ. Ez egy roppant összetett folyamat, a család, az iskola, a környezet és a szakember közösen szükséges a tehetség ígéretének kibontakozásához. Az ember képessége, teljesítménye a gének által meghatározott adottság, amelyet döntően befolyásolnak a környezeti hatások. Óriási szerepe van a nevelésnek a tehetség kibontakoztatásánál.

Czeizel Endre genetikust idézve: „*a tehetség jó szerencse, de a talentum, 'gyönyörű képességünk' már az egyén és az emberiség tudatos tette és felelőssége.*” Kiemelkedően fontos tényezők a tehetségigéret azonosítása és

fejlesztése során a kreativitás, a nyitottság, kíváncsiság, az akarat, a küzdeni tudás, a kockázatvállalás, a lelki tényezők önkontrollja.

A pedagógusok többféle nehézséggel találkoznak munkájuk közben, amelyek közül a legnagyobb problémát az irreális önértékelés, a belső érzelmi labilitás, a szociális éretlenség, és az agresszivitás okozhatja. A többszörös különlegességű tehetségek esetében ezek a problémák mindegyike jelen van, sőt ehhez társulhatnak idegrendszeri, neurológiai problémák, nyelvi hátrányból eredő nehézségek, és egyéb sérülések, korlátok.

Nagyon hasznosak a jól összeállított kereső programok a tehetségigéret megtalálására, éppen ezért érdemes erre helyezni a hangsúlyt. Egy jó program során, amely teret ad a gyerekek kíváncsiságának, és amely az alkotói folyamatokba bevonja őket, ahol oldott és elfogadó légkörben ismerhetik meg önmagukat a gyerekek, olyan tehetségterületek is feltűnhetnek, amelyekről sejtésünk sem volt. Mindezek felismerése után tervezhetjük meg a tehetségigéret fejlesztését, az erős és a gyenge oldal tudatos támogatását.

Dr. Polonkai Mária a Nemzeti Tehetségsegítő Tanács elnöke *Újtások a Nemzeti Tehetség Program pályázati kiírásaiban* címmel tartott előadást.

Mindig is sok talentum volt Magyarországon, a rendszerváltozás komoly lendületet adott annak, hogy a tehetséggondozás területén elinduljon egy olyan folyamat, aminek az elmúlt évtizedekben jól érzékelhető a pozitív hatása – mondta el a sajtó képviselőinek Polonkai Mária.

Tizenhat éve jött létre a Nemzeti Tehetség Program, amely egy esélyjavító, társadalomépítő stratégiai szintű program, és a megalakulásakor húsz évre határozott meg kiemelt feladatokat a tehetségsegítésben, a tehetséggondozásban.

A tehetséges, szorgalmas és sikeres diákok mögött mindig pedagógusok, tehetséggondozó szakemberek is állnak, akik időt, energiát és fáradságot nem kímélve egyengetik a tehetségek útját. A „Bonis Bona – A nemzet tehetségeiért” díjra olyan, a tehetséggondozásban kiemelkedő munkát végző, magyarországi és határon túli vagy magyarországi nemzetiségi köznevelési intézményben dolgozó pedagógusok, gyógypedagógusok, szakoktatók, felsőoktatásban dolgozó oktatók, civil szervezetek tehetségsegítői jelölhetők, akik oktatják, nevelik, támogatják a fiatal tehetségeket

2008-ban az Országgyűlés konszenzussal elfogadta a Nemzeti Tehetség Programot, ezzel a tehetséggondozásban tevékenykedő állami és civil szféra közreműködői, szakemberei közösséggé váltak, a tehetséggondozás nemzeti ügyé. Az idén 3,8 milliárd forint áll rendelkezésre az 1 százalékos adófelajánlásokból és a kormány

által hozzátett támogatási összegből, amelyre lehet pályázni a Nemzeti Tehetség Programban. Dr. Polonkai Mária előadásában a pályázati kiírás újításait részletezte a tehetségkonferencián megjelent szakembereknek.

Az előadásban felcsillantotta a lehetőségeket, de rávilágított a nehézségekre is, jelentősen segítve ezzel a felkészülést a leendő pályázatok megírásához. A pályázat új lebonyolítója a Nemzeti Kulturális Támogatáskezelő. A Nemzeti Tehetség Program keretében a közeljövőben megjelenő pályázatok azt a cél szolgálják, hogy a látható és a rejtett tehetségek felismerése minél magasabb számban valósuljon meg, az azonosításhoz mérési eszközöket (szövegértés, matematikai képességek) használjanak a pedagógusok, illetve készüljön országos térkép a tehetséggondozó programokról.

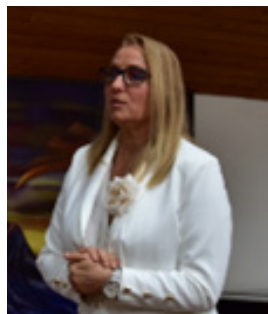
A tudatos és tervszerű pályázat megírásához nagy segítséget nyújt a „**Szempontok a tehetséggondozó tantervek, programok kidolgozásához.**” c. fejezet a **Bajor-Balogh-Bucsi Szabó-Polonkai-Révész (szerk.) 2020. A tehetségek kézikönyve. Veszprém, 573 – 574.p. kötetből.** A kiindulási pont valamely probléma felvetése, és a döntés meghozatala, hogy milyen típusú programot kívánunk megvalósítani, mi ennek a programnak a célja, kik alkotják a célcsoportot, milyen szervezeti formákban szeretnénk azt megvalósítani, kik lehetnek ebben a segítők, partnerek és milyen területeken kívánjuk bevonni őket, és végül milyen eszközökre, anyagi erőforrásokra van szükség a sikeres megvalósításhoz. Legalább három mérőeszköz szükséges az azonosításhoz. A képességfejlesztés terén is három területtel kell foglalkozni, az erős és a gyenge oldal fejlesztése mellett a lazító program tudatos tervezése is fontos szempont. A bűvös hármas szám megjelenik a további tevékenységek tervezésében is, legalább három szakmai, három közösségi programot is kell tervezni, valamint három, a családok érzékenyítését, támogatását szolgáló tevékenységet is meg kell valósítani a program során. Három olyan tevékenységet is be kell mutatni, amelyhez eszközöket szerzünk be, és végül két mentor, vagy tutor tevékenységet is meg kell valósítani. Mindezekhez társul még egy jó kommunikációs terv készítése is.

A Debreceni Egyetem Egészségtudományi Kar Verzár Frigyes Szakkollégiumának igazgatója Pázmány Viktória, aki a speciális sport világában érzékelhető tehetséggondozásra hívta fel a figyelmet *A tehetséggondozás transzferhatásai a speciális sport vilá-*

gábancímű előadásában. Bemutatta a Speciális Olimpia résztvevőit, beszámolt az elért sikerekről, egyéni teljesítményekről, rámutatott arra, hogy a speciális területen jobb eredmények is születhetnek például az úszás területén, mint a „rendes” olimpiai versenyen. A legfontosabb tényező, hogy a Speciális Olimpia olyan lehetőség, amelyben

nem csak a képességeik fejlődnek, hanem egy teljes élet esélyének a megalapozását is elősegíti. Ennek az elérése fontos a családoknak, de fontos az egész társadalomnak is.

tehetséggondozó programokat, és a szakkollégiumokban zajló gazdagító programokat.

Kiemelt figyelmet fordítunk a tehetségekre a tudományos diákkörökön és a Lónyay Menyhért Szakkollégiumon belül is – mondta Dobroné dr. Tóth Márta, a Nyíregyházi Egyetem Tudományos Diákköri Tanácsának elnöke. Bemutatta az egyetemen működő Diákköröket, a

tehetséggondozó programokat, és a szakkollégiumokban zajló gazdagító programokat.

Nyilas Orsolya, a Tanítsunk Magyarországot Program helyi koordinátora mutatta be a programjukat, amelyet a megye kilenc általános iskolájának bevonásával valósítanak meg. A program célja a **kistelepüléseken élő 7-8. osztályos tanulók támogatása,** hogy ők is ugyanolyan **eséllyel tanulhassanak tovább vagy ta-**

lálhassák meg helyüket a munka világában, hogy ugyanolyan sikeresek lehessenek, mint városi, nagyvárosi társaik.

A melléjük szegődő mentorok feladata, hogy megmutassák nekik a településen túli világ izgalmait és lehetőségeit, az állatkertet, a múzeumot, a középiskolákat, a vállalkozásokat, hogy lássák, hányféle foglalkozásból, hányféle jövőből választhatnak. **Segítsék őket abban, hogy képesek legyenek kihozni magukból a maximumot** – legyen az szakmaszerzés, érettségi, továbbtanulás, sport, művészetek és a végén elhelyezkedés a munkaerőpiacon.

Szervezőként ezen a fórumon is szeretnék köszönetet mondani az előadóinknak, a tehetségnapot megvalósító felkészítő tanároknak, a szervezésben résztvevő és háttérmunkát végző Lions-tagoknak, a VLRAMI munkatársainak.

A tizedik, jubileumi alkalom arra is kötelez, hogy ez a rendezvény sokáig fennmaradjon. Ennek egyik záloga, hogy a „szenvédélybeteg” pedagógusok továbbra is egymásra találjanak, és együttműködve dolgozzanak a tehetségek segítése érdekében.

A szerzők:

Demarcsek Zsuzsa az iskola igazgatója.

Ladányi Tóth Lajos újságíró.

A MEDVE MATEK ROVATA

„Aki itt volt, egyből érti, de másnak nem lehet elmesélni...”
Kísérlet a Medve Matek Élmenytáborok hangulatának átadására
Gyimesi Bernadett

Nyár és matek - sokaknak sajnos erről a szópárossról elsőre inkább a büntetés, mint a kaland, tábor; élmény szavak jutnak eszébe. Mi a Medve Mateknál pont ez ellen igyekszünk tenni, nyári táborainkban pedig évről évre már közel 1000-en vesznek részt - természetesen önként, hazatérve ezernyi emlékekkel és gondolatindító matematikai felvetésekkel, témákkal a fejükben. Nézzük, el lehet-e mégis mesélni, milyen egy matektábor; mi vonzza vissza évről évre a diákokat és győz meg újakat is a részvételre.

1999-ben az akkori szervezői gárda talán el sem hitte volna, ha megtudják, hogy 2024-re 6 nyári és 1 őszi turnusban kerül megszervezésre a Medve Matektábor, valamint a legtöbb turnus jelentkezését a határidő előtt le kell zárni teltház miatt. De ne rohanjunk ennyire előre, nézzük, mi is ez a mára Medve Matek Nyári Élmenytábor néven futó program.

Az egyhetes vagy tíznapos táborok mind bentlívós rendszerben működnek, idén a Balatonnál Pálkövén, a Mátrában Sástón és a Zemplénben Pusztafalun van lehetőség egy (vagy akár több) turnusra csatlakozni. Az 5-12. évfolyamot végzett diákok számára meghirdetett táborok minden turnus esetében nagy városokból közös, szervezett utazással kezdődik ezzel is tehermentesítve a szülőket, valamint az utazás során gyakran már megszületnek az első barátságok a hasonló érdeklődésű gyerekek között.

A táborok felépítése többnyire megegyezik; délelőttönként az életkor alapján 10-15 fős csoportokra osztott résztvevők két másfél órás foglalkozáson vesznek részt, melyre a szervezők, akik többnyire lelkes egyetemisták, fiatal pályakezdő felnőttek, érdekes, ám iskolai keretek közt többnyire nem tanult matematika és határterületi témákkal készülnek.

A foglalkozások interaktívak, valamint egy átlagos tanórától eltérően jó idő esetén szabad téren, padokon kerülnek berendezésre, hogy a gondolatok és kreativitás sza-

badon szárnyalhasson, valamint a kötetlen forma elősegítse a diákok gondolkodását is

Minden csoportnak 2-3 vezető tanára van a tábor ideje alatt, akik a foglalkozásokon tanítják őket, ezáltal is egy szorosabb kapocs alakul ki köztük, bármiféle kérdés, probléma esetén bátran mernek hozzájuk fordulni. A kapcsolat egyébként az egész tábor során rendkívül kötetlen, a fiatal tanári/szervezői gárda okán is a tegező viszony a tábor egésze alatt fennáll, így a manapság a fiataloknak egyre nagyobb nehézséget okozó megszólítás, köszönés sem jelent problémát a felnőtt, idősebb szervezők esetében sem. Emellett a szabályok betartását és a tekintélyt is ugyanúgy tudják gyakorolni és elvárni a szervezők.

A délutáni programok rendszerint szintén kötődnek a matematikához, azonban változatos játékok, vetélkedők formájában, mint például a Medve Szabadtéri Csapatversenyek mintájára megkreált Tortúra nevezetű program, ahol négyfős csapatokban dolgoznak játékos szöveges feladatokon a résztvevők. Délutáni program továbbá a Mozaik elnevezésű, szintén csapatban végzett projektfeladat, mely során a csapat tagjaival külön-külön egy tétel részzeit (állítás, bizonyítás, példafeladat, esetleg kapcsolódó történet) ismertetjük meg, majd közösen összedugva a fejeiket kell egy plakátot készíteniük a megismert tételről és azt kimondaniuk, bebizonyítaniuk a többi csapat előtt.

A kifejezetten matekos programok mellett figyelmet fordítunk a sport, mozgás lehetőségére is, így a tábori program része egy egész napos túra, ahol a résztvevők edzettségi szintjük, kedvük és a meghirdetett túrák látványosságai alapján választhatják ki a számukra legmegfelelőbb távot, célt. Emellett várva várt program minden táborban a tanár-diák mérkőzés, legyen az futball, kosárlabda, röplabda, ping-pong vagy akár tollas.

A délelőtti foglalkozások és délutáni játékos, ám kötelező programok mellett számos fakultatív, esti programot kínálunk a résztvevőknek. Ezek a programok táborról táborra változnak, de az évek során volt már számos különféle stratégiai vetélkedő, tőzsdeszimuláció, meteorológiai előadás, a nagyobbaknak önéletrajz tanácsadás, önkéntességi beszámoló, de érkezett hozzánk a CERN-ből, a Google-től vagy éppen neves egyetemektől ott dolgozó, tevékenykedő előadó is, akiknek a gyerekek rendszerint isszák a szavaikat.

Ugyan igyekszünk a programokat úgy szervezni, hogy minél több programon legyen lehetőségük részt venni a táborozóknak, mégis vannak szabad órák, esték, amikor is a mostanra

közel 100 darabból álló társasjáték készletünkben kölcsönözhetnek a diákok, vagy éppen a változatos sportszereket vehetik igénybe és üthetik el az időt önállóan. Örömmel látjuk, hogy jóval jellemzőbb, hogy a tábor elején bekerül a mobiltelefon a táskába, a számos programlehetőség miatt pedig el is feledkeznek róla a résztvevők, mint hogy azt nyomkodnák. Számos jellegzetességgel rendelkeznek a Medve Matek-táborok, többek között a saját időzóna, mely a mindenkori használatos magyar időhöz képest +1 óra. Amikor megérkeznek a diákok a táborba, az első teendők egyike, hogy az óráikat átállítják a tábori időzónára. Ezzel egyrészt egy kü-

lön kis világba csöppennek, melynek önmagában megvan a különlegessége, de emellett azt az érzést kelti bennük, hogy egy órával tovább maradhatnak ébren (mint akár otthon), és egy órával tovább alhatnak reggelente.

Hasonlóan játékos, már-már bulis hangulatot adva a táboroknak, megérkezéskor minden résztvevő (ezáltal a szervezők is) egy-egy, a fesztiválokra megszokott szövetkarszalagot kap, mely feljogosítja a viselőjét a táborban való tartózkodásra, valamint erősíti a közösség érzését. Nem mellesleg természetesen a szervezőknek is segítség a tábor elhagyásakor a tábori gyerekek beazonosítása.

A tábor ideje során a délelőtti foglalkozásokon, a délutáni játékos programokon, de még a legtöbb esti, fakultatív programon is lehetőség van a teljesítmény és részvétel arányában batkákat, vagyis tábori fizetőeszközt szerezniük a résztvevőknek. A tábor során tehát mindenki gyűjtögeti a

saját batkáit, hogy aztán a tábor végén azt értékes ajándékokra, könyvekre, játékokra tudja beváltani.

Batkát a fent felsorolt programok mellett további, egész hetet átívelő játékokon, feladatokkal is lehet szerezni. Ilyen például az Egyszámjáték, mely egy tábor során 10 fordulót is lebonyolít, s a játék lényege, hogy a játékosoknak olyan, minél kisebb pozitív egész számot kell bedobniuk egy kalapba, melyet rajtuk kívül más nem dobott még be az adott fordulóban. A legkisebb ilyen szám nyer. Lehet tippelni, az első néhány fordulóban hány 1-es érkezik a kalapba.

Amikor megérkeznek a diákok a táborba, az első teendők egyike, hogy az óráikat átállítják a tábori időzónára. Ezzel egyrészt egy kü-

lön kis világba csöppennek, melynek önmagában megvan a különlegessége, de emellett azt az érzést kelti bennük, hogy egy órával tovább maradhatnak ébren (mint akár otthon), és egy órával tovább alhatnak reggelente.

kitűzünk és szabadon hozzáférhető az egész tábor során. Napi váltásban pedig kihirdetünk logikai rejtvényeket is, melyekkel szintén lehet gyarapítani a batkamennyiséget.

Az alkalmanként 25-30 fős, önkéntesekből álló tanári, szervezői gárda igyekszik minden alkalmat megragadni a résztvevők - na és persze saját maguk - szórakoztatására. Minden bizonynyal komoly szerepet játszik a táborok hangulatában az is, hogy a szervezői közösség is nagyrészt összeszokott, baráti társaság, akiket lazább vagy szorosabb kötelék fűz össze, de megtalálják a közös hangot és szintén örömmel vesznek részt a táborokban, számukra is szórakozás, kellemes eltöltése ez a nyárnak. Mi sem írja le ezt jobban, mint a már dolgozó önkéntesek helyzete, akik munkahelyükről szabadságot vesznek ki azért, hogy egy-egy hetet szervezőként önkénteskedjenek nyáron a táborokban.

Ugyan megfelelő önkritikával, de annál nagyobb lelkesedéssel készül ez a szervezői csapat minden tábor utolsó estéjére egy tábori dallal,

mely általában egy ismert sláger tábori történetekkel feltöltött átírata. Vesszünk tehát egy népszerű dalt, amit a legtöbb résztvevő ismer, majd a tábor utolsó előtti napján összeül a "Dal Bizottság", akik pár óra leforgása alatt a héten történt eseményeket megörökítik ebben a zeneszámban, majd az este folyamán a teljes csapat megtanulja a szöveget és az utolsó este előadásra kerül a diák résztvevők számára, majd pedig a kiosztott dalszövegekkel közösen is elénekkeljük.

A korábban említett ajándéktárgyak beváltása mellett a tábor során serényen gyűjtögetett batkákat sokan az utolsó esti program részeként megrendezett batkaárverésre tartogatják. A táborok búcsúestjén hangzik el a tábori dal, értékesebb ajándékok kerülnek porondra a batkaárverésen, az árverési tételek közt lehetőség van egyéni produkciókra, majd pedig egy karaoke-val és közös táncokkal fűszerezett esti mulatság elé nézünk, ahol természetesen a takarodót is kicsit kitoljuk mindenki számára.

Összességében tehát elmondható, hogy a matektábor kifejezés még ha kicsit talán rémisztő elsősre akár azok számára is, akik egyébként nincsenek gondban a matekkal, de táborainkban számos olyan egyéb programot kínálunk, melynek köszönhetően azok is megtalálják a számításait, akik csak nyitottak a matematika iránt és azok is, akik szívesen oldanak nehéz feladatokat akár szinte egész nap.

A 2024-es turnusokról további tájékoztatás, kedvcsináló képek és videók elérhetőek a medvematek.hu oldalon, ahol a jelentkezés is lebonyolítható. A helyek gyorsan fogynak, így megköszönjük, ha érdeklődő tanítványainak mihamarabb eljuttatja táboraink hírét.

A szerző

a Medve Matek rendezvények főszervezői csapatának tagja.

EURÓPA 2000 GIMNÁZIUM ROVATA

Nyerő dolgozat

Mészáros Orsolya

Már a megnevezés is majdnem ellentmondás, de valójában azt a reflektív pedagógiai szemléletet tükrözi, amely az értékelés színterén jelenik meg, de közben a tehetséggondozást is támogatja.

De mi is az a reflektív szemlélet?

A reflektív szemlélet vagy annak a csírája alapvetően minden pedagógus sajátja, hiszen nehéz elképzelni, hogy egy tanár nem gondolkodik el egy-egy folyamat során, hogy az sikeres volt -e vagy sem. Ha nem volt sikeres, akkor annak vajon mi volt az oka? Az egészen bizonyos, hogy nincs két egyforma oktatási helyzet. Munkánk során sosem léphetünk kétszer ugyanabba a folyóba, hiszen a tanítási folyamat számos tényezőtől függ, Óhatatlanul gondolkodnunk kell azon, ha valami az egyik csoportban működik, a másikban pedig kevésbé, akkor az vajon miért lehet és hogyan tudunk változtatni ezen. Ha úgy érezzük, hogy a számonkérés eredménye nem tükrözi a befektetett munkát, akkor annak mi lehet az oka, hogyan tudjuk ezt formálni, hogyan tudunk új elemeket és új lehetőségeket kialakítani a tanítás során. Én minden esetben azt tanácsolom a tanár szakos hallgatóknak: ne féljenek az ötleteiket, a módszereket kipróbálni, hiszen, ha nem válik be vagy nem tökéletes, akkor abból is nagyon sokat lehet tanulni, sőt lehet rajta alakítani és ez a kísérletező, folyamatosan elemző szemlélet a pedagógiai késztünk gyarapodását szolgálja.

Az oktatási folyamatokban az értékelés, a számonkérés talán az egyik legkevésbé rugalmas elem. Feleltetünk szóban, írásban, íratunk felméréseket, témazárót, értékelhetjük a szorgalmat, az órai munkát vagy akár a külön feladatokat is, de a különböző számonkérések a legtöbbször kisebb-nagyobb stresszel járnak a diákok számára. Ez a feszült érzelmi állapot erősen kihat a diákok teljesítményére és ezáltal az eredményükre is. Ebben az esetben a számonkérés nem feltétlenül tükrözi a diák tudását, nem ad reális képet a pedagógiai folyamat sikerességéről vagy sikertelenségéről. A nyerő dolgozat képes ezt a stresszfaktort kiiktatni a számonkérés folyamatából, segít valós képet mutatni a diák tudásáról és erősen támogatja a pedagógiai folyamatok tudatos irányítását.

Milyen értékelési szemléletek vannak jelen az oktatásban?

A formatív értékelés során a segítő, fejlesztő szándék kerül a fókuszba és ez a megközelítés segít a hibák feltárásában és a differenciálásban is. Ez az értékelés továbbá a fejlesztő és megismerő szemléletet tükrözi, melyben a diákok tudásának

feltárása a cél mindenféle negatív következmény nélkül.

A hagyományos, szummatív értékelésnek a mai napig nagyon fontos szerepe van, ezért ettől a jelenlegi keretek között nem is lehet eltekinteni. Ám ennek is lehetnek olyan formái, mely nem feltétlenül a minősítő szemléletet tükrözi.

A diagnosztikus értékelés célja pedig, hogy feltérképezze, milyen területen vannak nehézségei a tanulóknak, és milyen változtatásra, fejlesztésre, beavatkozásra van szüksége ahhoz, hogy az oktatási folyamat még eredményesebb legyen.

A nyerő dolgozat ötvözi az értékelés módszereit. Hiszen megmarad a szummatív keretek között, ám alapvetően diagnosztikus jellegű, de az egyén értékelése szempontjából formatív is. Lehetőséget ad a hiányok kimutatására és a korrekcióra.

Olyan ez, mint a ballada műfaja: A három műnem határára áll, de egyikbe sem sorolható.

Hogyan működik a gyakorlatban a nyerő dolgozat?

A nyerő dolgozatot valószínűleg nem én találtam ki, egészen biztos vagyok benne, hogy hasonló szemlélettel, hasonló keretekkel működő számonkérési formát mások is alkalmaznak esetleg más elnevezéssel. Ennek a nyerő dolgozatnak - amelyről most részletesen írok - a kereteit, a szabályait, a gyakorlatát magam formáltam, magam alakítottam ki a pedagógiai munkám során.

Mintegy 6-7 éve alkalmazom, így van tapasztalatom és gyakorlatom abban, hogy hogyan lehet ezt igazán jól és hatékonyan működtetni.

A nyerő dolgozatot a diákok minden óra első 5-10 percében írják. Minden esetben az előző órai anyaghoz kapcsolódik és egyszerű konkrét kérdéseket, feladatokat tartalmaz. Pl.: 10 mondat elemzését, vagy, ha más tantárgyra kiterjesztjük, akkor pl.: matek, fizika példát, akár egyszerű rövid gyakorlati, esetleg elméleti feladatot, kérdéseket. Tehát bármelyik szaktantárgy tanítási folyamatába könnyen beilleszthető.

Az egyszerűség kedvéért minden nyerő dolgozat 10 pontos és az vált be, hogy 50 pontért lehet egy ötöst kapni. Természetesen ki lehet alakítani egyéni pontozási arányokat is, illetve az sem probléma, ha az egyik dolgozatnál csak 6 pontot lehet gyűjteni, de tapasztalatom szerint 10 ponttal jól működik a rendszer és alapvetően a diákok szeretik, ha kiszámítható, állandó keretek között zajlik a számonkérés. Az 50 pontos határ is rugalmasan alakítható, de értelem szerűen nem a folyamat közben, hiszen a nyerő dolgozat kereteit már az év elején vagy a folyamat elindításakor el kell mondani a diákoknak és azt a folyamat során végig meg kell tartani. Az 50 ponttal elérhető ötös vagy ötösök aránya elég reálisan mutatja a diákok képességét és hozzáállását, valamint nem torzítja el az eredményeket, ami szintén egy fontos szempont az értékelés során.

A dolgozatot mindig helyben és közösen javítjuk és a diákok pon-

tot kapnak rá. Minden esetben úgy állítom össze, hogy 10 pontot érjen a hibátlanul elkészített nyerő dolgozat. A javítás során a tanulók cserélnek egymással és mindenki valaki másét javítja.

Ez sok szempontból fontos, hiszen a diákoknak nemcsak a figyelme, de a szociális kompetenciája is fejlődik. A közös javítás során nagyon egyszerű és állandó pontozást alkalmazunk, amit a diákok hamar elsajátítanak. Időgazdálkodás szempontjából kiemelten fontos a hatékony közös javítás, ennek szabályait pontosan be kell tartani, akkor nem csúszunk el időben.

A 2-3 percet igénybe vevő javítás után mindig kérek visszajelzést, hogy kinek hogy sikerült, így én is képet kapok arról, hogy a diákok mennyire értették meg az előző órai anyagot, illetve milyen eredményességgel tudták az ismereteiket alkalmazni.

„Tanárnő, ugye ma is lesz dolgozat?”

Ez a mondat az évek során többször is elhangzott különböző csoportokban. Már önmagában igazolja a módszer sikerét, de hogyan és miért változott meg a diákok hozzáállása a dolgozatíráshoz?

A dolgozatra a diákok pontot és nem közvetlenül jegyet kapnak, és amikor az 50 pont összegyűlik, akkor kapnak egy tantárgyi ötöst. Ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy az összegyűjtött dolgozataikat bemutatják, a pontokat többnyire közösen összeszámoljuk és végül a jegy bekerül a Krétába. Így senkinek sincs vesztenivalója. A dolgozatokhoz általánosságban kapcsolódó feszültség oldódik vagy teljesen megszűnik és kifejezetten motiváló a diákok számára az, hogy minél hamarabb összegyűjtsék az 50 pontot az ötösért. Sőt még azoknak is van lehetősége hosszabb idő alatt apránként összegyűjtenie egy ötösre valót, akiknek erre másként nem lenne lehetősége.

Kollégák részről fel szokott merülni a kérdés, hogy mennyire lesz így reális a diákok értékelése. Természetesen a nyerő dolgozatokon kívül másféle számonkérés is jelen van az ellenőrzés során. Tehát írnak hagyományos dolgozatot és témazárót is. Ám a sok nyerő dolgozat, a típusfeladatok gyakorlása, a minden órán való visszacsatolás, valamint a másik dolgozatának a javítása mind-mind olyan módszerek, amelyek támogatják a tanulási folyamatot, így várhatóan és láthatóan a hagyományos számonkérések eredménye is javul.

Milyen pozitív hozadékaik vannak a nyerő dolgozatnak?

- A pedagógus és a diák is folyamatos visszajelzést kap.
- A diák rutint szerez a tananyagból és magából a dolgozatírásból is.
- A nyerő dolgozat aktív tanulási gyakorlatként támogatja a tanulás folyamatát.
- Erősíti a diákok felelőségét a saját tanulási folyamatukban, hiszen maguk kell gyűjtsék a nyerő dolgozatokat, maguk kell számontartsák a pontjaikat. Ha a nyerő dolgozat elveszik, vagy elkeveredik, akkor sajnos nincs mit ötösre beváltani.
- A nyerő dolgozat segítségével a dolgozatokhoz általában kapcsolódó negatív attitűd megváltozik.

Evvel a módszerrel mindenki csak nyerhet, hiszen a tehetségesnek lehetősége van több ötöst gyűjteni, de a gyen-

gebbnek is lehet sikerélménye. Továbbá a nyerő dolgozatokban még differenciálásra is van lehetőség. Fel lehet kínálni egy könnyebb és egy kissé nehezebb feladatsort is. A tehetségesebb diákok gyakran élnek is evvel a lehetőséggel és szívesen választják a nagyobb kihívást.

Egy kis statisztika

Milyen arányban jelenik meg a nyerő dolgozat jegye a diákok értékelésében és miért nem torzítja el az értékelést. A jelenlegi csoportomban heti 1 nyelvtan óra van, azaz évi 36-37 órával számolhatunk. Természetesen vannak órák, amelyek elmaradnak, illetve, ha témazárót írunk, akkor nincs nyerő dolgozat. Egy jó képességű tanuló átlagosan másfél, de inkább két hónap alatt gyűjt össze egy ötöst, ehhez 7-9 nyerő dolgozatot kell írnia. A fejlődés folyamata egyértelműen látszik. A témakör elején az első dolgozat olykor csak 3-4 pontos, de később már 8-9 pontos dolgozatok is születnek. A közepes képességű diákoknak akár 4-5 hónap is szükséges ahhoz, hogy a nyerő dolgozataikat ötösre váltsák. Természetesen minden évben van olyan diák is, akinek nem gyűlik össze az ötös, de ez többnyire rendtelenséghez kapcsolódik, van, aki elveszíti a dolgozatokat és nincs mit beváltania. Ettől függetlenül a nyerő dolgozat egyéb pozitív hatásaiban ő is részesül.

Egy olyan csoportban, ahol heti 2, évi 72-74 órával számolhatunk, akár egy hónap alatt is össze tudja gyűjteni egy kiváló tanuló az ötöst, ám általában a jó képességű diákok a témazárón is jó eredményt tudnak elérni. Egy gyengébb képességű diáknak gyakran mentőövet jelent a nyerő dolgozat és nem feltétlenül az ötös folytán, hanem a nyerő dolgozat által támogatott tanulási folyamat miatt.

A jelenlegi csoportomban a diákok 65%-ának van nyerő dolgozatból ötöse és a diákok 6-8 %-ának már csak 2-3 pont szükséges a célhoz.

Vagyis elmondhatjuk, hogy a nyerő dolgozatból a diákok durván kétharmada szerez érdemjegyet, ám a nyerő dolgozat diákokra és a pedagógia folyamatokra gyakorolt pozitív hatásaiból a diákok 100%-a részesül.

Ha a rutin folyamatokat - mint például az értékelés vagy a dolgozatírás szokásrendszerét - analízáló szemlélettel, önértékeléssel, a változtatás lehetőségének gondolatával és gyakorlatával itatjuk át, akkor folyamatosan képesek vagyunk fejlődni és fejleszteni, tanulni és tanítani, hiszen a reflektív pedagógiai szemlélet alapvetően túlmutat a jól bevált módszereken és a professzionalitás felé segíti a pedagógust.

A szerző

*az EURÓPA 2000 gimnázium igazgatóhelyettese,
magyar nyelv és irodalom szakos tanár.*

„Az iskola arra való, hogy az ember megtanuljon tanulni, hogy felébredjen a tudás vágya, megismerje a jól végzett munka örömeit, megízlelje az alkotás izgalmát, megtanulja szeretni, amit csinál, és megtalálja azt a munkát, amit szeretni fog.”

Szent-Györgyi Albert

AZ ELNÖKSÉG KÖZGYŰLÉSI BESZÁMOLÓJA

A MAGYAR TEHETSÉGGONDOZÓ TÁRSASÁG 2023. ÉVI MUNKÁJÁRÓL

Bevezetés

Az elmúlt három év (2020-2022.) munkánkról szóló beszámolóját minden alkalommal azzal kezdtük, hogy a 2020. év márciusában Magyarországon is kialakult járványhelyzet miatt terveinket át kellett alakítanunk a veszélyhelyzet rendeleteihez igazítva, s e három évben több olyan program is volt, amit meg sem tudtunk valósítani. Szerencsére 2023-ra már enyhült a Covid hatása, ezért az elmúlt évi Közgyűlésen (2022. máj. 12.) megválasztott új MTT- Elnökség és Felügyelőbizottság hivatalba lépése után mihamar egész napos együttes ülést tartott (június 14-én), amelyen napirendre kerültek az elmúlt három év tapasztalatai a Covid-okozta nehézségek, problémák elemzésével. Már azon az ülésen több határozatot fogadtunk el tevékenységrendszerünk élénkítése céljából, majd a tervezést a következő három évre folytattuk az október 4-i vezetőségi értekezleten, ahol szép számmal fogadtunk el további határozatokat munkánk továbbfejlesztése érdekében. A június 14-i vezetői értekezleten döntően a helyzet elemzésére koncentráltunk, és 6 határozatot – gyorsan megoldandó problémáinkra – már itt is elfogadtunk, de az október 4-i vezetőségi ülésen tettük rá az i-re a pontot, ahol további 19 határozatot fogadott el az Elnökség a Társaság munkájának továbbfejlesztéséhez. **E 25 határozat a következő nagyobb témakörökre vonatkozott: a kommunikációs eszköztár fejlesztése; a MTT-szekciók munkájának továbbfejlesztése; MTT-tagság adatainak új rendszerű felhasználása munkánk során; a taglétszám növelésének lehetőségei; együttműködési lehetőségek bővítése más szervezetekkel, intézményekkel; a MTT gazdasági stabilitásának erősítése.**

Beszámolónk a hagyományokkal összhangban most is **öt nagy területet** ölel fel.

I. Szervezettség, taglétszám

II. Összefoglaló az Elnökség és a Közgyűlés üléseiről

III. A tartalmi munka főbb elemei, eredményei

IV. Gazdálkodási tájékoztató

V. A 2023. év főbb feladatai

I. SZERVEZETTSÉG, TAGLÉTSZÁM

Ahogy az már közismert, a tagság pontos létszámának tisztázása céljából 2019-ben az Elnökség indított egy adatmegújítási programot akkori adatkezelési koordinátorunk, Tóth Ilona vezetésével. Az ő felderítő és rendszerező tevékenysége eredményeként **2020. végére sikerült 245 főt** azonosítani, akik az utóbbi években részt vettek aktívan a MTT munkájában. Kedvező, hogy ezt követően folyamatosan jelentkeztek és felvételre is kerültek új tagok a MTT-be: **2023 végén 285 nyilvántartott tagunk volt.**

Született elnökségi határozat is 2023-ban az új tagok verbuválásának erősítésére Tóth Ilona ügyvivőnk koordinálá-

sában, ennek lényege a következő. **A MTT-tagság iránti érdeklődést erősíteni kell a tagságból adódó lehetőségek megismertetésével:** meghívás programokra, rendezvényekre; a MTT tagság lehetőségének ajánlásai saját és külső szakmai rendezvényeken, fórumokon, munkahelyeken; a tagok ajánlásai alapján a tagjelölt személyek vagy szervezetek célirányos megkeresése, tájékoztatásuk a tagsággal és a belépéssel összefüggő információkról; a meghívottak körének kiterjesztése az adott programmal, rendezvénnyel összefüggő térség intézményeire, civil szervezeteire, szakembereire. A korábrinál dinamikusabb szervező munkának jelentős szerepe van abban, hogy 2024-ben (május 15-ig) eddig már 16 tagfelvételi kérelem érkezett.

II. ÖSSZEFOGLALÓ AZ ELNÖKSÉG ÉS A KÖZGYŰLÉS ÜLÉSEIRŐL

Az Elnökségnek alkalommal ülésezett **vegyes (személyes és online) formában, ezen túl email-es-kapcsolatban több kérdésben konzultáltunk, illetve foglaltunk állást.** Ezek az ülések az Alapszabályból és aktualitásokból fakadónapirendek szerepeltek, összesen **38 napirend volt az elnökségi üléseken. A főbb témaköröket a bevezető részben már jeleztük, a következőkben a további fontosabbakat emeljük ki,** amelyek jelzik az Elnökség elmúlt évi értekezleteinek bázis-elemeit. - A 2023. évi Közgyűlés előkészítése - Az Elnökség Közgyűlés elé terjesztendő beszámolója a 2022. év munkájáról, gazdálkodási beszámoló, a MTT közhasznúsági jelentése, az SZJA 1% felhasználása - A 2017-ben elfogadott elnökségi munkamegosztás folyamatos aktualizálása – A MTT aktuális gazdasági helyzete, további források feltárása – A Tehetség folyóirat 2023. évi nyomdai megjelentetésének feltételrendszere - A MTT 2023-as NEA-pályázata – A MTT Facebookon történő megjelenésének helyzete, aktuális tennivalók - Új tagok felvétele. Az elnökségi üléseken az elmúlt évben **38 határozatot hoztunk. Határozataink nyilvánosak, ezek a Honlapunkon évekre visszamenően elérhetők a „Határozatok” rovatban.**

2023. május 12-én rendeztük meg a **Magyar Tehetséggondozó Társaság 2023. évi rendes Közgyűlését** is az alábbi napirendekkel. 1. Az Elnökség beszámolója a MTT 2022. évben végzett szakmai munkájáról. 2. A Társaság 2022. évi gazdálkodási beszámolója. 3. A MTT közhasznúsági jelentésének és az SZJA 1% felhasználásának meg tárgyalása. 4. Tisztségviselők megválasztása 5. Egyebek.

A Közgyűlés az alábbi határozatokat egyhangúlag hozta meg:

1. A Közgyűlés elfogadta az Elnökség beszámolóját a MTT 2022. évi munkájáról.

2. A Közgyűlés elfogadta a MTT 2022. évi gazdálkodásról

szóló beszámolót és a kapcsolódó közhasznúsági jelentést, valamint SZJA-1% felhasználásáról szóló összefoglalást.

3. A Közgyűlés elfogadta és a 2023. évi főbb feladatok keretében a Közgyűlési beszámoló V. pontjában megfogalmazottakat.

4. A jelölő bizottság által a MTT Elnökség és Felügyelőbizottság tagjaira tett javaslatot a Közgyűlés személyenkénti nyílt szavazással valamennyi jelölt esetében egyhangúlag elfogadta.

A megválasztott Elnökség:elnök: dr. Balogh László, **al-elnökök:** Papp András, dr. Polonkai Mária, Sarka Ferenc, Tóth Tamás, Turi Katalin, **titkár:** Szénási Istvánné, **ügyvivő:** Tóth Ilona, **elnökségi tagok:** dr. Bodnár Gabriella, Bohdaneczky Lászlóné, dr., Kormos Dénes

Felügyelőbizottság: elnök: Takácsné Laczó Sylvia, **FB-tagok:** Demarcsek Györgyné, dr. Heimann Ilona, Farkas György.

III. A TARTALMI MUNKA FŐBB ELEMEI, EREDMÉNYEI

Amint az közismert már évek óta, a Magyar Tehetséggondozó Társaság fő célja, „*hogy önszerveződő cselekvések összegzésével valósítsa meg a lehetőségig a széles méretű tehetség felismerést, - kibontakoztatást és gondozást úgy, hogy egyetlen magyar támogatónak sem kötelezi el magát kizárólagosan*”. (2017. május 20-án módosított Alapszabály) Ennek keretében 2023-ban is a következő átfogó programok álltak munkánk középpontjában.

- Fórumot teremteni a különböző fejlesztő elméletek, módszerek és gyakorlatok számára, a korszerű tehetséggondozás szemléletét terjeszteni.
- Intenzíven együttműködni az oktatási, közművelődési, egyházi intézményekkel, ezek fenntartóival, tehetséggondozó társszervezetekkel.

Az alábbiakban elvégezzük 2023-as tevékenységrendszerünk e célokhoz kapcsolódó legfontosabb elemeinek összegzését.

III.1. Fórumot teremtettünk a különböző fejlesztő elméletek, módszerek és gyakorlatok számára, a korszerű tehetséggondozás terjesztésére

Ehhez a munkához a főbb kereteket a következők jelentették: szakmai konferenciáink, szekcióink tevékenysége, kommunikációs eszköztárunk. Ebben a tagolásban adunk összefoglalót az alábbiakban a fenti célhoz kapcsolódó 2023. évi munkáról.

III.1.1. Országos konferenciánk 2023-ban

Szakmai konferenciáinknak jelentős hagyománya alakult ki megalakulásunk óta: 2020. előtt minden évben rendeztünk egy országos konferenciát, s ezen kívül további regionális konferenciákat is szerveztünk. Ahogy az közismert, a 2020. szeptemberére tervezett MTT 31. Országos Konferenciáját a járványhelyzet kedvezőtlen alakulása miatt el kellett halasztanunk 2021-re. Szerencsésen alakult a helyzet 2023-ban: munkánk középpontjában állt a szeptemberi 22-

23-án megrendezendő 33. Országos MTT-Konferencia előkészítése és szervezése Békéscsabán. Ebben kiemelt szerepet vállaltak a helyi MTT-tagjaink: Körösi Tibor elnök úr, a Körös Tehetséggondozó Egyesület vezetője és Dégenhardtne Szántó Ágota tanárnő a Jankay Tibor Két Tanítási Nyelvű Általános Iskolából. Rajtuk kívül orosz-lánrésze volt a sikeres megrendezésben két helyi iskolának és vezetőiknek. Egyrészt a Jankay Tibor Két Tanítási Nyelvű Általános Iskolának, vezetője Tirjárné Prisztavok Ágnes igazgatónő, másrészt a Szeberényi Gusztáv Adolf Evangélikus Gimnázium, Művészeti Szakgimnázium, Általános iskola, Óvoda, Alapfokú Művészeti Iskola és Kollégiumnak, vezetője Köveskúti Péter igazgató úr.

A program megnyitásként a konferencia szervezői nevében köszöntőt mondott dr. Balogh László, a Magyar Tehetséggondozó Társaság elnöke, Tirjárné Prisztavok Ágnes a Jankay Tibor Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola igazgatója és Köveskúti Péter a Szeberényi Gusztáv Adolf Evangélikus Gimnázium igazgatója. A konferenciát dr. Juhász István, Békéscsaba Megyei Jogú Város tanácsnoka, valamint Bánki András Békéscsabai Tankerület Igazgató gondolatait tolmácsolva Tirjárné Prisztavok Ágnes nyitotta meg. A plenáris előadások méltó helyszíne a békéscsabai városháza díszterme volt, mely éppen azon a héten ünnepelte fennállásának 160. évét.

Az országos hírű szakmai előadók az eredmények mellett sokféle közelítésben beszéltek a tehetséggondozásban jelentkező, az oktatás általános helyzetéből következő problémákról, kihívásokról és az ezekből adódó tervekről. A plenáris ülés előadásai voltak a következők. **Dr. Polonkai Mária** a Nemzeti Tehetségsegítő Tanács elnökeként előbb röviden ismertette a NTT eddigi tevékenységét, majd a jelenlegi kihívásokra adott lehetőségekről és tervekről beszélt. **Bajor Péter**, a MATEHETSZ ügyvezető elnöke egy tervezett új, ingyenes pedagógus-továbbképzési programról tartott tájékoztatót. **Dr. Balogh László**, a Magyar Tehetséggondozó Társaság elnöke előadásában a Tehetség folyóirat 30 éves történetét mutatta be. **Sarka Ferenc**, az MTT alelnöke Harsányi István (1908-2002) professzor életművét idézte fel a Tehetség folyóiratban megjelent írásai alapján. **Turi Katalin**, az MTT alelnöke a szekciók megújulásának folyamatáról tartott előadást. **Papp András** MTT-alelnök előadásában a mesterséges intelligencia használatának tehetséggondozásban lehetséges alkalmazásáról szólt. **Kormos Dénes** a Kárpát-medencei Tehetségsegítő Tanácsok Kollégiumának elnöke a Tanácsok működésének tapasztalatairól tájékoztatót és az ebből adódó további feladatokat mutatta be. **Tirjárné Prisztavok Ágnes**, a Jankay Iskola igazgatónője a pedagógusok közös munkáját, lelkesedését emelte ki az eredményes iskolai tehetséggondozás egyik fő feltételeként. **Köveskúti Péter**, a Békéscsabai Evangélikus Gimnázium igazgatója előbb az evangélikus szemléletű tehetséggondozás alapelveiről szólt, majd a gimnázium tehetséggondozó programjának fő elemeit mutatta be. **Hugyec Hajnalka**, a mezőberé-

nyi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium igazgatójaként egy kisvárosi, nagy földrajzi vonzáskörzettel rendelkező gimnázium jellegzetességeiről, köztük az Arany János Tehetséggondozó Program tevékenységeiről tartott előadást. **Molnár Etele Györgyné** igazgató, a szarvasi Benka Gyula Evangélikus Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola, Óvoda és Alapfokú Művészeti Iskola vezetője az „Egy ritmusra mozdulunk” című előadásában az intézményben folyó tehetséggondozó programok egy újdonságát, a ritmushangszerek alkalmazását elemezte. **Borombós Edit tanárnő** az Orosházi Vörösmarty Mihály Általános Iskola által kialakított egyedi komplex programot mutatta be.

A plenáris előadásokat követően a Magyar Tehetséggondozó Társaság díjainak átadására került sor. Az intézmények között a Jankay Tibor Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola kapta az MTT Elismerő Oklevelét. Tehetségekért Arany Kítúzó Díjban részesült az iskola pedagógusa, Dégenhardtné Szántó Ágota – aki a MTT tagjaként több évtizedes kiemelkedő munkát folytatott és fő szervezője volt a konferenciának is, a térségben több mint 20 tehetségpont kialakítását személyesen segítette. A kitüntetésekhez ezúton is gratulálunk, és további sikereket kívánunk a kitüntetetteknek!

A második napon az Evangélikus Gimnázium Kollégiumában szekciófoglalkozásokkal folytatódott a szakmai program. A szekciókban a két tanítási nyelvű, a művészeti, az informatikai, a műszaki területek mellett a tehetséges tanulók mindennapi életben szükséges gyakorlati készségek fejlesztésének problémáit és lehetőségeit beszéltek meg a résztvevők. A szekciófoglalkozások az előző napi intézmény-bemutatók során elhangzottak részletesebb prezentálása mellett alapul szolgáltak a jelenlévők közötti élénk eszmecsere kialakulásához is.

A programban nagy sikert arattak a tehetségüket bemutató fiatalok, akik nemcsak üdítő színfoltként emelték a rendezvény színvonalát, hanem illusztrálták is a bemutatkozó intézményekben folyó hatékony fejlesztő munkát. Ilyen volt a Vörösmarty Iskola énekkara, a Jankay néptáncsoportja, a Benka Iskola zenei és ritmus produkciója, a békéscsabai Evangélikus Gimnázium tanulójának, Ács Melindának cselló előadása, illetve a második napon a Hétprobás Néptánciskola és Bócsik Lili artistanövendék produkciója.

A Magyar Tehetséggondozó Társaság és a társrendező Matesz nevében ezúton is köszönetet mondunk azért az áldozatkész munkáért, amit a fenti négy vezető tehetséggondozó szakember – munkatársaikat is bevonva - végzett a 2023. szeptember 22-23-án rendezett 33.Országos Tehetséggondozó Konferencia előkészítése és lebonyolítása során. A két nap során hiteles képet kaptunk a bemutatkozó intézmények tehetséggondozó programjának korszerű voltáról. Az is bizonyítást nyert, hogy az iskolák vezető szakemberei, pedagógusai kitűnően felkészültek erre a speciális tevékenységre. Köszönve ismét minden bemutatkozó intézmény és tehetséggondozó szakember konferenciánkon vállalt szerepét, további munkájukhoz sok sikert kívánunk.

III.1.2. Szekciók működése a MTT-ben

A gyakorlati tehetségfejlesztő munka legfőbb kereteit kezdetektől fogva a szekciók tevékenysége jelenti. Vanak hagyományosan aktív szerepet vállaló szekcióink, ezek döntően a legrégebben működők: a Nyugat-dunántúli, a Kelet-magyarországi, a Kémiai és környezetvédelmi, valamint a Felsőoktatási szekciók. Ezek mellett a később indult Tanítói és Dél-dunántúli is dinamikusan fejlődik, hasonlóan a 2019-ben alakult új szekció, a Digitalizáció és Innováció a Tehetséggondozásban, s a 2022-ben megalakult **Egyéni Tehetségfejlesztés Szekció is aktívan dolgozik.** **A korábbi években – amint azt már fentebb is jeleztük - a járványhelyzet különösen nagy akadályt jelentett a tehetségfejlesztő szakemberek szekciókban való együttműködésében. A problémakört újból napirendre tűztük vezetőségi ülésen 2023 júniusában és októberében, különös tekintettel az aktivitás további fokozására.** **Turi Katalin alelnök asszony ismét felhívással fordul a szekcióvezetőkhez, hogy dolgozzanak ki megvalósítható programokat.** **Ennek eredményeként több szekció is tartott szakmai rendezvényt 2023-ban.** Ezekről a MTT-Honlapon az egyes szekciók rovatában, illetve a Tehetség folyóirat számaiban lehet olvasni. Ugyanakkor az Elnökség úgy döntött, hogy három szekciót – évek óta tartó inaktivitásuk miatt - leveszünk a listánkról: a Gyermekvédelmi, a Szakértői és a LIONS Clubok Szekcióját. Ezek korábban nagyon értékes munkát végeztek, de más-más okok miatt az utóbbi időben nem tudtak érdemi szakmai eredményeket felmutatni.

III.1.3. Kommunikációs eszköztárunk működése, szakmai értékei

Ebben a részben három nagy jelentőséggel bíró és nagy hatékonyságú kommunikációs eszközünkről, a Tehetség folyóiratról, a MTT-Honlapról, valamint a legfrissebben (2019-ben indult) új elem, a Facebook-kínálta lehetőségek felhasználásáról kell szót ejtenünk, szerencsére ezeken a területeken a vírus miatt közvetlen akadályok nem gőrdültek a korábbi években sem feladataink megoldása elé.

Aktuálisan szólnunk kell itt arról is, hogy **2023-ban elvégeztük a megújítását a MTT 2018-ban megjelent korábbi tájékoztató szóróanyagának** - Kormos Dénes elnökségi tagunk művészi munkájának eredményeként. Ezúton is köszönet érte. Kinyomtatása is megtörtént az új változatnak a Körös Tehetséggondozó Egyesület támogatásával – ezúton is köszönjük a támogatást Körösi Tibor elnök úrnak. Az új szóróanyagot a múlt évi szeptemberi Országos Konferenciánkon már megkapták a résztvevők, s konferenciáinkon a továbbiakban is terjesztjük a tájékoztatót több mint három évtizedes munkánkról. A szóróanyag megtalálható a MTT-Honlapon is, a Főoldal, „Rólunk” című rovatában

A híryanagyok, sajtóanyagok megjelenés előtti jóváhagyásának új rendszere is működésbe lépett, ez a következő vezetőségi tagokhoz kötődik: a szekciók tevé-

kenységével összefüggő anyagok esetében Turi Katalin alelnök; a Facebook-felületre küldendő anyagok esetében Takácsné Laczó Sylvia FB-elnök, a Facebook-megjelenések főszervezője; minden egyéb, más anyag esetében (MTT-Honlap stb.) Balogh László elnök a felelős irányító. **Ez azt jelenti, hogy a szerzőknek a jelzett témakörökben e három vezető valamelyikének kell eljuttatniuk a megjelentetni kívánt anyagot – a fenti munkamegosztás figyelembevételével. Természetesen, ha valaki a Tehetség folyóiratban kíván írást megjelentetni, azt Százdi Antal felelős szerkesztő úrnak kell elküldenie.**

III.1.3.1. A Tehetség szakfolyóirat 30 éve folyamatosan megjelenik

A szakfolyóirat 1993 tavaszán jelent meg először a Művelődési és Közoktatási Minisztérium engedélye alapján. A szakmai folyóirat célja eredendően az volt, hogy lehetőséget biztosítson a tehetséggondozással kapcsolatos új kutatási eredmények közreadására; a gyakorlatban kidolgozott új fejlesztő módszerek bemutatására, képzési programok terjesztésére; intézmények átfogó programjainak publikálására; konferenciákon elhangzott értékes előadások közreadására stb. Kezdetben néhány oldalon jelent meg egy-egy A/5-ös méretű kiadvány, hosszú évek óta azonban a standard számonként a 24 oldalas megjelenés volt.

Sajnos, 2023-ban gondok adódtak folyóiratunk további megjelenésével kapcsolatban. A 2023. júniusi 14-i vezetőségi értekezleten Balogh László elnök felvetette a következő problémát: **a Tehetség folyóirat jelentősen megnőtt nyomdai költségei nem teszik lehetővé a 2023. 3-4. szám megjelentetését, nincs meg erre az elegendő anyagi fedezet költségvetésünkben.** Az utóbbi három évben háromszorosára nőtt a nyomdai kiadás számlája: jelenleg egy példány (24 oldal) nyomdai költsége 1200 Ft, a korábbi 400 forinttal szemben. A helyzet tisztázásáig az Elnök javasolta felfüggeszteni a 2023-as év további két számának megjelentetését. Akkor dönthetünk ebben a kérdésben, ha látjuk a 2023-as gazdálkodásunk lezárását: amennyiben lesz elegendő maradvány, a 2023. 3-4. összevont szám nyomdába kerül. Az Elnökség ezzel egyhangúlag egyetértett. Az Elnökség az október 4-i ülésen felkérte a következő vezetőségi tagokat: Balogh Lászlót, Farkas Györgyöt, Heimann Ilonát, Sarka Ferencet, Takácsné Laczó Sylviát, Turi Katalint és Százdi Antalt, hogy 2023. december 31-ig tárják fel a mozgásteret és konkrét lehetőségeket a folyóirat 2024-ben történő megjelentetéséhez is: lehetséges volt, hogy találunk anyagi forrást a további nyomdai kiadáshoz; az is elképzelhető volt, hogy csökkentett terjedelemmel tudjuk megjelentetni; valamint az is, hogy át kell térnünk a kiadás online változatára. Két irányban indultak el a bizottság tagjai a probléma megoldásához: **egyrészt keresni kellett olyan nyomdát, ahol 1200 forintnál kedvezőbb áron tudják előállítani folyóiratunk egy példányát, másrészt próbáltunk a korábbiaknál több anyagi támogatást szerezni külső támogatóktól. A következő eredmények születtek.**

α) **Már a nov. 22-i első megbeszélésen közölte a jó hírt Laczó Sylvia, az Elnökség által kiküldött bizottság tagja, az Európa 2000 Gimnázium igazgatóhelyettese, hogy az intézményüknek nyomdai megbízásokat teljesítő nyomda, a Santos Könyvkiadó és Nyomdaipari KFT nagyon kedvező áron vállalja a folyóiratunk további nyomdai megjelentetését.** Idézem Szántó György igazgató úr Laczó Sylviához írt levelének leglényegesebb sorait: „Kedves Sylvia, A 350 darab 20 oldalas folyóirat A/4 méretben 120 g-os (szórólap vastagság) papírra nyomva, irkatúzve, baráti áron 450 FT/db + ÁFA. Ebben benne van az EPR és a szállítás költsége is. 16 oldal esetén az ár 370 FT/db + ÁFA.” **Ez azt jelentette, hogy a továbbiakban megközelítőleg a 2020-as nyomdai árszínvonalon tudjuk megjelentetni a folyóiratunkat!**

β) **A további anyagi támogatások céljából több levelet küldtünk feltételezett támogatókhoz, azonban ezekre érdemi választ nem kaptunk.** Szerencsénkre személyes munka-kapcsolatok révén a folyóiratot eddig is támogatóktól, illetve új szponzoroktól sikerült összegyűjteni annyi pénzt, amennyi fedezi a 2024-es év 1-4. számának a nyomdai megjelentetését. **A következő összegeket ajánlották fel:** Matchetsz: 300.000.-; Európa 2000 Gimnázium: 300.000.-; Medve Matek: 100.000; Vásárhelyi László Református Művészeti Alapiskola: 50.000 Ft., **ez összesen: 750.000.-Ft**

γ) **A Tehetség 2023. 3-4. összevont számának redukált oldalszámon történő megjelentetését lehetővé tette az első pontban jelzett alacsony ár, mivel a 2023-as év gazdálkodásának lezárásakor bevételeinkből több mint 400.000.- Ft maradvány volt december 31-én. Így ez év február elején elkezdtük előkészíteni a megjelenést, s március elején ki is jött a nyomdából a 350 példány. A nyomdai számlateljes összeg 167.375 Ft volt, így még marad kb. 250.000.- Ft munkánk más területen történő 2024-es felhasználásra az elmúlt évi maradványból.**

Így végül is a Tehetség folyóirat megjelenhetett nyomtatott formában 2023-ban is, s a 2024-es számokra is rendelkezésünkre áll az anyagi fedezet. A magas szakmai színvonal továbbra is jellemző volt az elmúlt évben is, köszönhetően elsősorban Százdi Antal felelős szerkesztő úr lelkiismeretes munkájának, köszönjük neki ezúton is! Ugyancsak köszönjük Sarka Ferenc alelnök úrnak a színvonalas nyomdai kivitelezés megszervezésében vállalt szerepet. Természetesen a kiterjedt szerző-gárdának is köszönettel tartozunk színvonalas írásaikért.

Végezetül tekintsünk a jövőbe is: reméljük, hogy biztos pontja lesz a továbbiakban is, nemcsak a MTT-nek, de az egész nemzeti tehetséggondozásnak a Tehetség-szakfolyóirat, mint ahogyan ez az elmúlt három évtizedben is volt. Hisszük, **még sok felderítetlen érték van a tehetséggondozás témakörében az aktuális kutatási anyagokban,**

valamint a köznevelési intézmények és más szervezetek gyakorlatában, amelyek publikálása jelentősen elősegítheti, hogy a mostaninál is hatékonyabban végezzük a tehetséges diákok felkutatását és fejlesztését, elősegítve a Nemzeti Tehetség Program célkitűzéseinek megvalósítását!

III.1.3.2. A MTT Honlap

Gondot jelentett az utóbbi években ennek működésében, hogy egyrészt a sok megjelent információ miatt egyre nagyobb tárhelyre volt szükség, másrészt a sok beérkezett anyag elhelyezése szinte folyamatos készenlélet és munkát kívánt a rendszergazdától. A múlt év május 12-én megválasztott Elnökségnek a működés egészének az áttekintését napirendre kellett tűznie, hogy meglegyenek a feltevélei a jövőben a kiegyensúlyozott és sokszínű megjelenésnek. Az elfogadott elnökségi határozat eredményeként **a MTT-Honlap megújítását elvégeztük a múlt nyár folyamán Varga Árpád főszerkesztő úr és rendszergazda vezetésével:** mind technikai, mind tartalmi és esztétikai szempontból jelentős fejlesztés történt.

Éppen húsz éve, 2004 elején Sarka Ferenc alelnök úr irányításával nyílt meg a Honlap, és azóta is folyamatosan működik [www. match.hu](http://www.match.hu) címen. Megjelennek rajta az továbbra is az új formátumban és struktúrában a MTT főbb dokumentumai (Alapszabály, Adatkezelési tájékoztató, határozatok, tagfelvételi jelentkezési lap, dokumentumtár stb.); az eddigi fontosabb kiadványaink; versenyfelhívások; rendezvényekről tájékoztatók; kötelező közzétételek (Közhasznúsági jelentés, SZJA 1% évenkénti felhasználása); valamint a szekciók munkájáról is tájékozódhatnak - évekre visszamenően - itt a szakemberek. Kiemelt funkciója a szakmai konferenciáinkról szóló beszámolók megjelentetése, az ott elhangzott előadások olvashatóvá tétele, a képgaléria rovatunkban ezen rendezvények kiemelt pillanatainak megőrzése az utókor számára, valamint az elmúlt három évtizedben a MTT-tagoktól magyar nyelven megjelent hazai tehetség-szakirodalom közreadása is. **A MTT Honlap tartalmában tovább gazdagodott, színesedett 2023-ben is: folyamatosan adott információkat az „Aktuális” sorozatában a Magyar Tehetséggondozó Társaság munkájáról** – ezeket hírlevél funkcióban ki is küldjük rendszeresen a MTT-tagoknak. Beszámolók jelentek meg rendezvényinkről, előzetesen megjelentek itt a felhívások, meghívók programjainkra, valamint a Nemzeti Tehetség Program megvalósításához kapcsolódó más fontos információkat is közöltünk. A MTT-Honlap gazdag és magas színvonalú tartalmáért, valamint az eddigi harmonikus megjelenésért ezúton is köszönetünket fejezzük ki Turi Katalin alelnök asszonynak és Varga Árpád tanár úrnak, a Honlap főszerkesztőjének és rendszergazdájának.

III.1.3.3. A Facebook lehetőségeinek felhasználása a kommunikációs eszköztárunkban

Amint az közismert, évekkel ezelőtt született meg az a javaslat, hogy a közösségi média ezen népszerű elemét is iktassuk be kommunikációs tevékenységeink közé. Az ötlet

a „Digitalizáció és innováció a tehetséggondozásban” nevű szekciónk vezetésétől eredt, Laczo Sylvia, e szekció vezetőségi tagja kezdeményezte ennek a lehetőségnek a felhasználását még 2019-ben, s el is indultak a munkálatok az ő vezetésével. **„A Kommunikációs rendszerünk további gazdagítása a Facebook-kínálta lehetőségek felhasználásával” című napirend többször is az Elnökség elé került 2023-ban.** A témakör felelőse, Takácsné Laczó Sylvia igazgatóhelyettes, FB-elnök ismételten megfogalmazta, hogy nem érkezik hozzá megfelelő mennyiségű anyag a MTT tevékenységéről, amelyeket fel tudna tenni a Facebookra. Legfontosabb előrelépési lehetőségként kérte a szekcióvezetőket, hogy a korábban meghatározottak szerint juttassák el a Facebookra szánt anyagaikat hozzá, csak így tud hírértéke lenni mindannak a munkának, ami a szekciókban láthatóan folyt, folyik. (További részletek a koncepcióról, a tervekről és a működés szabályozásról ebben a cikkben olvashatók: **Takácsné Laczó Sylvia - Turi Katalin: A Magyar Tehetséggondozó Társaság a Facebookon! Tehetség, 2021. 2. szám, 15-16. o.)** Nem volt egyszerű a helyzet a 2020-22-es években - a vírus okozta problémák miatt - a szekciók korábbinál mérsékeltebb dinamizmusa gyérítette programjainkat, s így az ezekről szóló híradás is kevesebb alkalommal jelenhetett meg. Ahogy azt fentebb már jeleztük, 2023-tól kezdve felszálló ágba került a szekciók tevékenységrendszere, s így jobban ki tudjuk használni a híradásra a Facebook kommunikációs eszközrendszerét, **kérjük most is a szekcióvezetőket, hogy az eddiginél dinamikusabban használják ki ezt a lehetőséget a MTT munkájáról történő híradásra. Ezúton is köszönjük Laczo Sylvia tanárnő lelkes és fáradhatatlan tevékenységét ezen a területen is!**

III. 2. Az elmúlt évben is törekedtünk intenzív együttműködésre oktatási, közművelődési, egyházi intézményekkel, ezek fenntartóival, valamint tehetséggondozó társszervezetekkel

Ezeknek a kapcsolatainknak évtizedekre visszanyúló hagyományai vannak, ezért is tűzte napirendre ismételten 2023-ban az Elnökség e problémakört: gondolkodnunk kellett azon, hogyan tudjuk újból aktivizálni ezeket az együttműködési lehetőségeket. Ezt a területet is érintette 2020-tól, hogy az intézményekben gyakran „zárlat” volt a közös rendezvényekre, programokra – mint azt már fentebb jeleztük, személyes találkozásokra ritkán volt lehetőségük szakembereinknek ezen intézmények, szervezetek pedagógusaival, így a szakmai támogatásunk, tanácsadásunk is kevésbé realizálódhatott, mint a járvány előtti években. Az ismert okok miatt nemcsak az itthoni de a határon túli iskolákkal, szervezetekkel is minimálisra csökkent a gyakorlati munkát segítő kapcsolatunk. **Az Elnökség két fontos határozatot hozott 2023-ban, amelyek segítik az együttműködési lehetőségek bővítését.**

- Partnerségek, szakmai kapcsolatok továbbfejlesztése elengedhetetlen: fontos az **együttműködési lehetőségek keresése, illetve meglévők erősítése azokkal a szervezetekkel, amelyeknek hasonló szakmai céljaik és célközönségeik vannak** (közös programok szerve-

zése, egymás programjainak ajánlásai, pályázati együttműködések).

- Kiindulási pontként az Elnökség elfogadta, hogy a **MTT a jövőben aktívan együttműködik a Kárpát-Medencei Tehetségsegítő Tanácsok Kollégiumával**. Az együttműködés alapelveinek kidolgozása is megtörtént Kormos Dénes elnökségi tagunknak, a **Kárpát-Medencei Tehetségsegítő Tanácsok Kollégiuma elnökének és Turi Katalin alelnökünknek az irányításával**.

2023-ban több nagyobb ívű (országos, regionális) tehetséggondozó program szakmai támogatását is végezte a MTT: tovább folytatódott ez a kapcsolat az *Arany János Tehetséggondozó Programmal*, segítettünk továbbra is a Református Egyház központi tehetséggondozó programjának megvalósításában, továbbfejlesztésében, elterjesztésében, és sok iskolai programot támogattunk szakmailag. 2015-től segítjük a Magyarországi Református Egyház Tehetséggondozó Stratégiájának megvalósulását. 2023 szeptemberében a Miskolci Lévy József Református Gimnázium és Diákotthon 45 év utáni újraindításának 30 éves évfordulója alkalmából az iskolának adományoztuk a tanévnyitón a MTT Elismerő Oklevelét a tehetséges fiatalok gondozása terén kifejtett három évtizedes magas színvonalú munkája elismeréseként.

Kiterjedt kapcsolatrendszerünk továbbra is bizonyítja a MTT jelentőségét a tehetséggondozásban. 2023-ben is funkcionált e kapcsolatrendszerünk a tehetséggondozó „társszervekkel”: MATEHETSZ, Nemzeti Tehetségsegítő Tanács, Tehetségügyi Koordinációs Fórum, Nemzeti Tehetség Központ. Ezt a folyamatosságot most is az biztosította, hogy hosszú évek óta nagy létszámban van – általunk küldött vagy más szervezetek által megválasztott – MTT-tag ezen testületekben: vezetők, elnökségi tagok, bizottságok vezetői és tagjai. Jelentős részt vállalt 2023-ban is a MTT tagsága anyagok, tervek (Pl. aktuális NTP-programok konkretizálása, új projektek kidolgozása) és kiadványok készítésében, ezek megvalósításában, a társszervek konferenciáinak és más rendezvényeinek szervezésében, lebonyolításában, pályázatok értékelésében stb. Ezt az aktív közreműködést a jövőben is fent kívánjuk tartani. Nagy jelentősége van szakmai együttműködéseink fejlesztésében dr. Polonkai Mária alelnökünknek, aki egyben a Nemzeti Tehetségsegítő Tanács elnöke, valamint a Matehetsz alelnöke, s ezen funkciói segítségével gazdag szakmai kapcsolatrendszerbe tudja bevonni a MTT tagjait is. Bajor Péter, a MATEHETSZ és az NTT ügyvezető elnöke is különös figyelmet fordít a MTT-val való hatékony szakmai együttműködésre, valamint munkánk anyagi támogatására is. Mindkettőjüknek köszönjük ezt a sokoldalú támogatást.

IV. TÁJÉKOZTATÓ A MTT ANYAGI HELYZETÉRŐL ÉS 2023. ÉVI GAZDÁLKODÁSÁRÓL

(Külön lapokon a gazdasági beszámolók: ezek olvashatók a Honlapunk(www.mateh.hu) Főoldalán, a „Kötelező közzétételek” rovatban.)

Határozatok is születtek 2023-ban a MTT gazdasági stabilitásának erősítése érdekébenTóth Tamás, a gazdasági ügyeket összefogó alelnök úr koordinálásában. Ezek a következők.

- **A tagsági tagdíj befizetési kötelezettségének szisztematikus ellenőrzése:** a januárban kiküldött első felhívás után minden naptári év májusában és októberében 2. és 3. felhívást küldünk ki az addig nem fizetett tagoknak mulasztásuk pótlására. **Az Alapszabályunk megfogalmazza, hogy a rendes tagnak kötelezettsége az évenként tagdíj befizetése.**
- **Az éves tagdíj emelésének a lehetőségét napirendre tűzi az Elnökség** a 2024. márciusi és májusi ülésén, s javaslatát a Közgyűlés elé terjeszti május 17-én.
- **Az SZJA 1%-ból származó bevételek növelése.**
- **Pályázati pénzekből származó bevételek növelése.**

V. FONTOSABB FELADATOK 2024-BEN

- A Nemzeti Tehetség Program megvalósításában való további intenzív közreműködés
- További harmonikus együttműködés a Nemzeti Tehetségsegítő Tanáccsal és a Matehetszsel - Továbbra is széleskörű szakmai együttműködés a kormányzati és minisztériumi szervekkel tehetség-ügyben
- A MTT-szekciók munkájának továbbfejlesztése
- A kommunikációs eszköztár fejlesztése
- Szakmai együttműködési lehetőségek bővítése
- A MTT gazdasági stabilitásának erősítése
- A Tehetség folyóirat további nyomdai megjelenítéséhez szükséges anyagiak biztosítása
- A Facebook lehetőségeinek eddiginél hatékonyabb felhasználása a kommunikációs eszköztárunkban

Határozati javaslatok:

1. A Közgyűlés fogadja el az Elnökség beszámolóját a MTT 2023. évi munkájáról.
2. A Közgyűlés fogadja el a MTT 2023. évi gazdálkodásról szóló beszámolót és a kapcsolódó közhasznúsági jelentést, valamint az összefoglalót az SZJA-1% felhasználásáról.
3. A Közgyűlés fogadja el és határozatban rögzítse a 2024. évi főbb feladatok keretében a V. pontban megfogalmazottakat.

A MTT Közgyűlése a 2024. május 17-i ülésén egyhangúlag elfogadta ezeket a határozati javaslatokat.

2024. május 17.

Az Elnökség nevében:
Dr. Balogh László elnök s.k.

A képek a XIII. csengettyű fesztiválon és versenyen készültek a Pitypalatty – völgyi Református Iskolában 2024.-ben

Csengettyűk sorban, megszólalásra várva..

..és akik várták: a hozzáértő közönség

Az Andrassy református lelkész család csengettyű együttese

Petőfi Általános Iskola Kórházi Tagozatának csengettyűsei

Czetnár Feri bácsi csengettyű együttese

A
f
e
l
l
é
p
e
t
t
e
g
y
ű
t
t
e
s
e
k

